FRANCKESCHE STIFTUNGEN

Franckesche Stiftungen zu Halle

Giřjka Sserera Jesujty Prwnj Kázanj/ O Vžjwánj Welebné Swátosti Oltářnj Podgednau neb pod Obogj sp°usobau s připognau weystrahau, Co o takowém Kázanj ...

Scherer, Georg

[Verlagsort nicht ermittelbar], 1612

Kázanj Prwnj

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228654

Visual Library

Kázanj Prwnj
O Wečeři Páně.

MEgmilegssj w Pánu/ řč. Několikráte gsem lásce a pobožnosti wassj zaslibowal/ podstatnau a Gruntownj spráwu, a naučenj o Rozepři strany požjwánj Swátosti/ podgednau, neb pod obogj spůsobau dáti: Takowau připowěd nynj naplniti chcy, a s dnessnjm Kázanjm, wegmé no neywyššjho, začátek činiti budu.

Předewssemi pak wěcmi wssechněm Hostem, a pozwaným mjsto vkázati musým/ kdeta weliká Wečeře strogená a připrawená gest. Nebo co prospěge, by pak někdo k něgakému slawnému Obědu, neb Hodům pozwán byl/ a nebylby mu vkázán, neb gměnowán ten Dům, kdeby Oběd přigjmán býti měl?

Gak pak ten Dům slowe kdeta weliká Wečeře (o kteréž Krystus dj: Člowěk geden včinil Wečeři welikau, a pozwal mnohých/) konána bywá? Kde gest to mjsto, kdež se hosté scházeti a k Stolu sedati maugj?

O tom w tomto Kázanj mluwiti chcy. Wassj lásky a pobožnosti powinnost bude/ poněwadž důstognost tý wěcy to s sebau přinássj/ abyssste netoliko Vssyma, ale také Srdcem a myslj přjtomnau poslauchali. Dům tento pak nic giného nenj, neili Cýrkew žiwého Boha/ gakž Swatý Pawel k Včedlnjku swému milému

1. Tym: 3 Tymoteowi swětle a patrně pisse: Aby widěl kterak
V. 15. más w Domu Božjm obcowati/genž gest Cýrkew Bo
ha žiwého/ič. Teď máme ten Dům/ginde takowého
požjwánj hledati gest nám zapowědjno. Gednoro-
zený Syn Božj, kterýž pro nás Člowěk včiněn, a tuto
Wečeři vstanowil/ten powoláwá skrze služebnjky swé,
wssech pozwaných do Domu swého/kteréž hostmi swý-
Luk: 14. mi, naplněný mjti chce/ ať se Dům můg (dj oň) naplnj.
V. 23. Kteřj do Domu geho přjgdau, požjwagj Obědu / gi-
nj na wěky geho neokusý. A tento Dům, neb Cýrkew
gest wyznamenána oněmi slowy/kteráž w Starém Zá-
koně o Beránku Welikonočnjm, mluwená byla: w Do
Exod. 12 mě gjsti geg budess / newynesess z Domu wen Mass a
v. 40. geho. Beránek nás Welikonočnj / za nás obětowán
1. Cor. gest Krystus. Toho my máme w Swátosti přigima-
5. v. 7. ti, toliko w Domě Božjm/to gest w gediné prawé Kře-
stianské Cýrkwi. Sektáři a Racýři, kterýž se od toho
Domu odtrhugj/ ani Těla, ani Krwe Krystowy, k spa-
senj swému nemagj / poněwadž zřetedlně zapowědjno
gest/ z Těla geho něco před Dům wynásseti.

Luk. 15. Když Marnotratný Syn z Domu Otce swého ode-
ssel, a do daleké Kraginy se obrátil / weliký hlad snás-
sel/ žádostiw gsa břicho swé naplniti Mlátem, neb o-
trubami/ kteréž Swině gedli, a žádný nedáwal gemu:
Naposledy sám k sobě přissed/řekl: Ay gak mnozý ná-
gemnjcy magj Chleba w Domu Otce mého hogně, a
gá tuto hladem mru: Zle Marnotratný Syn nenalé-
/Domů zá žádného Chleba, kromě Otce swého: chceli se Chle-
bem nasýtiti, a dobrý Oběd mjti/ tehdy musý zasse wsta
na do Domu Otce swého se nawrátiti.

Týmž spůsobem kteřjž Dům Cýrkwe Křestianské o-
pausstěgj, a wycházegj mezy Racýřc/musý Andělského,

a Nebe-

a Nebeského Chleba zbawenj býti/ geyž Nádennjcy, to gest/ Chudj a sprostnj Lidé sobě tak dobře gako Bohatj přiwlastniti mohau: Gakž w gedne chwalitebné Pjsni, na den Těla Božjho se zpjwá:

Ores mirabilis manducat Dominum, pauper, servus & humilis;

O wěcy předjwná chudý Služebnjk a ponjžený pojjwá Pána.

Chceli tehdy takowý, kterýž we tmách Kacýřstwa sem a tam se taukal/ zase k prawému poswátnému Chlebu žiwota přigjti/ musý se zase do Domu nawrátiti/ z něhož lehkomyslně wyssel/ a s Cýrkwi Božj zase se smjřiti, a sgednotiti. Natomto mjstě wssak dwaum odporům, kteřjž mně se tuto předestřjti mohau, wstřjc wyjjti musým.

1.

NEyprwé mohlby někdo řjcy: Ty wssechněm těm kteřjž Swátosti pojjwati magj, na Cýrkew vkazuges/ gakožto na Dům Božj. w němž toliko sama prawá Wečeře, a oprawdowá Swátost nalezená býti může: Ale nemohauliž w takowém Domě oklamáni býti? Zdaliž ten Dům, neb Cýrkew w tom Artykuli o Welebné Swátosti blauditi nemůže? Zdaliž nemůže neprawého, a nedokonalého Oběda předstawiti, a neb připrawiti?

Odpowěd.

Chcessli práwě a vřitečně Wečeře Páně pojjwati: Chcessli prawau a ne ffalessnau Wečeři naleznauti: Chcessli bez posměchu a oklamáni býti/ tehdy nikam ginam se neobraceg/ nežli k hauffu Křestianskému/ k Cýrkwi prawjm přihlassug se/ na ten Dům tluc/ tu gsy wsseligak sebau gist, a mé[illegible]ato Listy y pečeti/ že nemůjess blauditi, ani chybiti/ pokudž té Cýrkwe následnges

sleduges, a zpráwě toho Domu, neb Hospodářstwij se poddáwás. Toho yá nynj některými Pjsmy Swatými, gimž odepřjno býti nemůže, krátce potwrditi chcy: A negprwé powěděnj Swatého Pawla/ kteréž sem prwé o Domě Božjm byl přiwedl/ zasse předsebe weznu, a co zatjm následuge oznamjm. Aby wěděl (dj Swatý Pawel) kterak más w Domu Božjm obcowati/ genž gest Cýrkew Boha žiwého, slaup a vtwrzenj prawdy. Tu slissýs z Vjst Swatého Pawla / že Dům Božj a Cýrkew gest slaup a vtwrzenj prawdy: Kterakž pak más zaweden býti/ obwzlásstně při welice podstatném tom Artykuli o Wčebné Swatosti? Pokudž se slaupu přidržjs nemůžes padnauti: a pokudž se na takowém základu wěrau swau zakládás/ potud pewně a nepohnutedlně stogjs. Krystus Cýrkwi swé vtě sstitele zaslibil Duch a prawdy/ ten má s nj wěčně zůstáwati, a gj wewsselikau prawdu vwoditi. Tu Pán ani gednoho Artykule Náboženstwj newynjmá / gemužby Duch Swatý Cýrkwe včiti neměl/ ale dj wssem wěcem wsselikě prawdě gj wyvčowati má. A tak předněgj včiti bude prawdě o Swátosti Oltářnj, co se onj smysliti, a gak se gj spasytedlně požjwati má. Nebo pročby Duch Swatý w těch Artykuljch, při kterýchž takowé roztržitosti gsau wáhawý, a ospalý býti měl? Zaslibuge také Krystus / že s Cýrkwi swau, až doskonánj Swěta býti chce: Gakž tehdy Cýrkew, kteráž dnem y nocy Krysta při sobě má, genž cesta, prawda y žiwot gest, w Artykuli o vstanowení Wečeře Páně, a neb w giných Artykuljch chybiti a blaudit může? Kde tato cesta gest / tu negsau, cose wjry dotýče, žádné bludné cesty: Kde tato prawda gest/ tuť kež panowati nemůže: Kdež tento žiwot/ tuť žadný blud býti ne-

1. Tym. 3. ¶. 15.

Jan. 14. ¶. 16.

Mat. 28. ¶. 20.

Jan 14.

ti nemůže, kterýžby k Smrti, wěčnému zatracenj Di-
ssy přiwedl. Tento náss Spasytel musý za maudrého
a rozumného Paumistra držán býti/kterýžby Dům swůg Mat: 7.
Cýrkew ne na Pjsku, ale na Skále wystawěl, tak sylně ¶. 24.
a pewně/že ani od přiwalů a powodně, ani od bauřli-
wých Wětrůw protiwenstwj, a bludůw podwrácen
býti nemůže. Gestliže pak Cýrkew ffalessné neprawé
včenj o Swaté Swátosti kdy měla/tehdy byla na pj-
sku postawená/a s welikým hřmotem a hlukem by pa-
dla: Také Paumistr toho Domu a Cýrkwe, nebylby
maudrý a rozumný/ale stkesstěný a possetilý/což o Bo-
hu wssemohaucým/genž sama maudrost gest/ani smy-
sleno/nadto pak mluweno býti nemá: Nebo žádný
rozumný/leč blázen Domu swého na Pjsku nestawj/tak
aby brzo padnauti/a k zkáze přigjti mohl. Dale dj
Krystus/že proti Cýrkwi geho, kteráž na Skále zalo- Mat 16.
žená gest/ani Brány Pekelné odolati mocy nebudau. ¶. 18.
Pakliby Cýrkew z strany pojjwánj té Swaté Swáto-
sti neprawé včenj měla/gizby od Brán Pekelných pře-
možená, a podmaněná byla/a musylby Krystus w sli-
bu swém klamářem včiněn býti. Krystus wůbec bez
wsseligaké wýminky mluwj: gestliže nevposlechne Cýr
kwe/budiž tobě gako Pohan a Publikán. Kdyby Mat: 18.
Cýrkew proti prawdě pějlissně čeliti mohla/ nebylby ¶. 17.
Pán tak bez wsselikého rozdjlu lidem na Cýrkew vká-
zal/a zpráwu od Cýrkwe aby přigali, ge zawazal/aniž
by byl přikázal/aby wssyckni ti, kteřjby Cýrkwe nesli-
sseli, a poslussně nesstěkili/za newěřicý Pohany a Pu-
blikány držáni byli. Vsta Bořj (dj sám Luther) gsau Lut: Tō:
Vsta Cýrkwe: a Cýrkwe Vsta gsau Boři Vsta: Bůh 7. Wit.
nemůže klamati/tak také y Cýrkew. Jt: Jakby fol. 562.
ostála smlauwa, kterauž Bůh mezy sebau a Cýrkwi wy-
zdwjhl/

zdwjhl/ že Duch geho, a Slowo geho, wždycky až na
wěky při Cýrkwi geho setrwati má. Já smlauwu tuto
Izai 59. s nim sem včinil prawj Hospodin. Duch můg kterýž
V. 21. gest w tobě, a Slowa má kteréž sem wložil w Vsta twá/
neodegdau od Vst twých/ani od Vst potomků Semene twého, prawj Hospodin, od toho času až na wěky.
Wokamženij w čemby Cýrkew blaudila / zwlásstě
w Swaté Swátosti/Duch Božij a geho slowo odchýlilby se od nj preč. Jakžby pak (djm yá) wyzdwjšený
Assafst obstál? Gakby obstála smlauw a zasljbenj?
Aniž to platj/co někteřij předstjragj: že w prwnějch
dwau třech neb čtyřech Stech Letech/čisté včenj ovsta
nowenj a nářjzemi welebné Swatosti/na prawé cestě
zachowáno bylo/potom pak že se proměnilo, to neplatej/nebo zde stogj, Duch prawdy/ a Slowo Božj od toho času až na wěky, od Cýrkwe nevstaupj: tak gakž
na Hoře oznámeno /že Duch (*in æternum*) na wěky, a
Krystus až do skonánj Swěta s Cýrkwj swau přebýwati chce.
Jan 14. Pán gakožto Ženich, sobě Cýrkew swau miláu, ga-
Mat. 25. kožto Newěstu v wjře zasnaubil/ ne toliko na několik
leth/ale *in sempiternum* na wěčnost. A též (stogj v
Ozea. 2. Proroka Ozeáši) zasnaubjm sobě na wěčnost zasnau-
V. 29. bjm tě sobě v wjře. Tato wjra zawjrá w so-
bě wssecky Artykule/nebo kdež toliko gednoho Artykul:
se nedostáwá/tehdy celá wjra pryč gest/ a také Man-
želstwj rozwázáno a rozlaučeno. A protož gak gest
to gisté/že toto Manželstwj na wěky trwati má/ tak
také musý prawda býti/ že wjra Cýrkwe vmenssyti se
nemůže/ale cele a nepohnutedlně vstawičně zůstáwá.
Izaia: 62. Cýrkew gest Korunau ozdobenau w Ruce Páně, a
V. 3. Wěncem Králowským w Ruce Boha swého /gakž v

Proroka

proroka Jzaiáſſe pſáno ſtogj. Této Koruny žádný Pánu z Ruky geho newyrazý / tento Wěnec nikdý nezwadne, neb nevſchne/ zůſtáwá wždycky pěkně čerſtwý a zelený/žádný kwjtek, žádný liſtek zněho nezhyne. Těmito ſwětlými Pjſmy / ať geſt neypruwněgſſý Argument, neb odpor, protiwnjků naſſjch porážen: Kráčjm dále.

11.

Druhý odpor tento býti může. Naſſe odporná ſtrana, honoſý ſe také gménem Cýrkwe/ a nakrátce chtěgjť také Domem Božjm a Cýrkwi býti. Odpowěd: Rowně protu pějčinu / že wſſyckni Kacýři ſe k Cýrkwi Křeſtianſké přiznáwati chtěgj/ Apoſſtolé prowětſſý rozdůl w ſwém wyznáni nepoložili: Wěřjm Cýrkew Křeſtianſkau/ ale, Wěřjm Swatau Katolickau Cýrkew.

Kteréžto gméno my ſtaré Wjry, giž wjce než přes Patnácte Seth Leth ſami toliko obdrželi gſme / a to tak / že y protiwnjcy naſſj tim gménem nás gmenugj, a poznáwagj/gakž o tom Swatý Auguſtyn pjſſe: to gméno (Katolické) Řjmſká ſtará wěřjcý Cýrkew, mezy tak mnoho Kacýřſtwa ſama obdržela / a to tak: Ačkoliw wſſyckni Kacýřj Katolicy býti chtěgj / a wſſak když někdo cyzý/ nebo cyzozemec na Katolickau Cýrkew ſe ptá/žádný z Kacýřůw na ſwau Cýrkew, nebo Dům vkázati neſmj. Toto gméno pěkně znj/ a wyborně ſe na nás treffuge/gakožto, to kteréž nám geſt přirozené/ a zpřirozenj nám náležj. Ale když Sektáři Katolickými ſe gmenugj, potworně w Vſſych wznjj, a geden na druhého hledj, a gakoby ſe ſami diwili / že to gméno gim dáno býti má, a negináče ſe tim honoſý, než gako Newěſtka o Wěnečkem Panenſkým/ řeč. Nikolim

Auguſti. cõtra Epiſ. fundamenti c. 4.

liw pak Katolickau Cýrkwj býti nemohau / poněwadž
znich, ani Kůže, ani Wlasu před Lutherem nebylo,
Wůme že wždycky před powstánům Luthera, w Wýše
te Apostolské wyznáwáno bylo / že Swatá Katolická
Cýrkew gest na Swětě. Kde gest pak tehdáž byla?
Kde sau Luteryáni swá shromáždění mjwali? Kde a
nakterém mýstě gsau podlé swého způsobu kázali, křti
li posluhowali? Gaké gméno Včitelowé gegich gsau
měli? Kde gsau gegich Slawnij Služebnjcy, a *Super*
intendenti se přestěhowali? Gestližeby kdy chtěl který
Turek, Žid, nebo Papeienec, k gegich wýře přistaupiti/
kde gich hledati/ na který Dům zatlaucy měl: Gestliže
gegich Cýrkew prawá Cýrkew gest, a byla za času Apo-
stolůw / tehdyť také zůstáwati musyla až do času
Martina Luthera / nebo prawá Cýrkew nezhyne / a či-
Luk. 21. stě Ewangelium nezhasne. Nebe a Země pominau / dij
V. 33. Krystus / ale slowa má nepominau. Wj se kde gsau
Židé před lety swé Synagogas, nebo shromáždění mě-
li, a posawad magj: Wj se kde sau Machometáni swé
Cyrkwe a Skoli měli: Ale Lutheryáni w té časte
mnohem gsau bjdněgssj / poněwadž ani Křídlice, nebo
Sjndela, ani Kaménka, ani Prásku z gegich Cýrkwj,
Skol, a nebo obydlj / kteráiby před lety w zemých na
Wýchod, nebo na Západ Slunce na Poledne, neb na
půl nocy měli, ukázati nemohau / tu stogj s otewřený-
mi Vsty, když natakowé wěcy tázáni býwagj, a na to
ani B, ani C, odpowjdati nemohau. Odwolagjli se na
Husyty / tehdy we třidcýti nebo čtirydcýti hlawných
Artykulých sobě odpornj gsau / obzwlásstně při Swá-
tosti: Nebo Husytowé podáwagj Swátosti při Mssý,
a nosý to zgewně s welikau sláwau a poklonau po Mě-
stě Pražském / na Den Božjho Těla / podáwagj Ne-
mlu we

mluwňátkám Kalichu/ ꝛc. Gakž pak gſau gedné wěry, a gedné Cýrkwe ſpolu? Odwolagjli ſe na Řjeky, tehdy wjce nežli we ſtu Artykulích, gſau ſobě odporný: Odwolagjli ſe na Pikharty / tehdy dokonce z Sudo dno wyrazyti, a prawé přjtomnoſti Těla a Krwe Kryſtowy, po Cwingliansku a Kalwjnsku zapjrati muſegj: Kdež geſt pak byla Katolická Cýrkew před lety? Na proti tomu Cýrkew naſſe, kterauž oni poſměſſně Papeiſkau nazýwagj, wždycky widitedlná a známá byla/ a kdo ſe Cýrkwe Řjmſké přidržel / ten za Katolického Křeſtiana poznán byl.

Po této Katolické Cýrkwi ſe ptěg/ neb ona geſt Dům Božj/ w němž Wečeři ſwau připrawil / a gak ſe w tom Domě Swátoſt podáwá, tak gj přigjmeg/ tu nemužeſe blauditi/ ani chybiti/ tak gakž y Kryſtus a Duch Swatý ſewſſjm Pjſmem Swatým blauditi nemohau: Nedyſputug proti ničemůž / nehlaubeg, a nepochybug w ničemž/ gſy ty w té prawdě wſſeligak, a dokonále vgiſſtěn a potwrzen: Cžiň tak gakž Satyrus Bratr Swatého Ambrože činil/ ten nechtěl Swátoſti přigjmati z Rukau gednoho *Schiſmatica* neb nekádného Biſkupa, a nebo Kněze / ale ptal ſe neyprwé, zdaliby s Katolickými Biſkupy, to geſt (gakž Swatý Ambrož ſám pjſſe) s Řjjmſkau Cýrkwi ſe ſrownáwal. Přiweď ſobě ku paměti pěkné powěděný Swatého Jeroným/ kterýž takto Papeži Damaſowi pjſſe: Já nenáſledugj žádného prwnjho, než toliko Kryſta, ale s Swattoſtj twau/ to geſt s Stolicy Petrowau. Towaryſſjkwem a obecenſtwjm gſem ſpřjznen a ſpogen. Wjmže na té Skále Cýrkew wzdělaná geſt:

Quicunq; extra hanc domum agnum comederit profanus eſt.

S. Ambros. in Oratione funebri de obitu fratris Satyri.

S. Hiero. Ep. 57. ad Damaſ.

Adoko-

Adokoliw kromě tohoto Domu Beránka gj / gest nečistý, neposwěcený, bezbožný a nenj Křestianem.

To gest giž pro prostého Člowěka negbezpečněgssý a negsnadněgssý cesta, aby se wyplesti mohl z rozepře o Wečeři Páně / gak gj rozumjno, a pořjwáno býti má: Ptegse na to Cýrkwe, a ne twého pitelného Bratra / toho neb onoho Řzemeslnýka, Měsstiana, Kupce, Predykanta ꝛc. Každá Hlawa sama od sebe blauditi může / ale Cýrkew gakž sme slyssěli neblaudj. Domnjwássli se, že sy poněkud dobře zběhlý w Pjsmjch, a žes ge dobře spytowal / tehdy wěz že Cýrkew zběhlegssj gest, a Pjsma gessté hlauběgj z gruntu wyspytowala a wystýhla. Newěř přjlis swé Hlawě ani giným obecným prostým hlawám / ale Hlawě Cýrkwi, kteráž od Ducha Swatého sprawowána, a mistrowana býwá, gj můžess bzepečně wěřiti: On a wj co gest Bůh přikázal / co gest vstanowil / neb nevstanowil: mali se podgednau, čili pod obogj Swátostj posluhowati / gestli toto, neb ono prospěssněgssý. Mnozý gsau kteřýž ani čjsti, ani psáti nevměgj / co ti činiti magj? Magjli sami w Biblj rýti, gako Swině na Řzepnisti / magýli wssecky Artykule, podlé swé hlawy posměssně wykládati, a wyspytowati? Nikoli. Ptegse Katolické Cýrkwe / čiň, a wěř což ona činj a wěřj / tehdy pokogné a weselé swědomij zachowáss / a přjgdess naposledy s nassými Křestianskými předky od Swátosti dnessnij Wečeře, k Nebeskému Obědu, k wěčné cti a slawě.

K čemuž nám wssechném dopomáheg negpožehnanějssij Trogice Swatá, Bůh Otec, Syn, y Duch Swatý / Amen.

Konec prwnýho Kázanij.

Odpo-

Pravda zwyemáhá. k. e.

Odpowěd na to Kázanj.

Veritas vincit.

TOto prwnij Kázanij k tomu směřuge/ že Jesuwjta poslychačům swým, gménem Cýrkwe, oči zaslepiti chce/ nebo poněwadž Pjsmům Swatým se nedowěřuge: [a] (Kterážto sama základ wjry naſſij gſau/ a wzláſſtě že ona nic newědij onegaké necelé a polowičné Wečeři a nebo Swátosti Oltářnij pod gednau spůsobau: Tehdy auskoku hledá / a chce tak mnoho dokázati / že Cýrkew blauditi nemůže: aže Swatá Wečeře podgednau spůsobau drzána býti má / poněwadž Rjjmská Cýrkew, kteráž prawau Cýrkwij býti chce/ gi[illegible] drzj: nechť pak proti tomu mluwj gak kdo chce mnoho/ nechť se proti tomu přiwede z Pjsem Swatých a starých, práwě wěřjcých Křestiánských Cýrkwj tak mnoho swědectwj a přjkladu, gak mnoho kdo chce: Že to wlastnj gest mineni Jesuity, dáwá se to patrně znáti, z těchto wlastnjch geho slow/ kdež takto dj: To gest giž pro prostého Człowěka negbezpečněgssý a negsnadněgssý cesta, aby se wyplesti mohl z rozepře o Wečeři Páně, gak gj rozumjno a požiwáno býti má: Pteg se na to Cýrkwe. Jt: Domnjwáſſli se že gsy poněkud dobře zběhlý w Pjsmjch, a ges dobře zpytowal/ tehdy wěz že Cýrkew gesstě zběhlegssj gest, a Pjsma gesstě hlaubégj z gruntu wyspytowala a wystihla. Jt: Ona wj co gest Bůh přikázal, a neb nepřikázal, co gest vstanowil, a neb nevstanowil/ mali se podgednau, nebo pod Obogj Swátostij posluhowati / gestli toto neb ono prospěssnégssý. Jt: Pteg se Katolické Cýrkwe, čiň a wěř co ona wěřj.

Ačkoliw pak nagednomyslné snessenj wýpowědi a obyče

a Ephe: 1, v. 10.
Gregor: in Job. lib. 18. c. 14.

(tak

(Conferatur Martyrium Jo. Huſſi.

 ge wſſe

ge wsse obecné prawé wěřjcý Křestianské Cýrkwe welký pozor dáti slussj/ poněwadž při nj samé, a nikdež ginde prawda nalezená býti může: Wssak neslussj na tom přestati, a toliko na samo pauhé gméno Cýrkwe hleděti, a wsseho spytowánj Pjsem zanechati: Ale abychom obogé, y prawdu, y také prawé wěřjcý Cýrkew poznati mohli / musýme Rady Pána Gežjsse Krysta následowati/ kterýž posluchače swé, ne tak zprosta k Cýrkwi odsýlal, a gim powěděl: Ptegte se Cýrkwe, neb Kněžj, Zákonnjků a Lewjtů gsemli Mesyáss/ čiňte a wěřte co oni činj a wěřj: [b] Ale ptegte se na Pjsma: Onať swědectwj wydáwagj o mně. Když se tomu poručenj, a wěrné Radě Krystowě [redacted] zadosti činili, a do Biblij bedliwě na [redacted], gestli tomu tak, gakž nás včij podobně, gako Beroensstj chwalitebně včinili: [c] To tento Jesujta nazýwá w Biblj regtí, gako Swině na Kžepnisstí a wssecko podlé swé hlawy newážně wystihnauti a spytowati. Tak potupně aposměssně mluwj tento Kazatel, o spasytedlném wyhledáwánj a rozgjmánj Slowa Božjho / aby posluchače swé tím snáze od swětla odwesti, a gim to z Ruky což nassým Nohám Swjcy býti má, [d] a swětlo stezkám nassjm wyrazyti mohl. Když se pak někomu swětlo od očj odgjmá a odtrhuge/ tehdy nakrátce we tmě a w bludjch choditi musý. Odkudž starý Učitel Swatý Chrysostomus dobře připomjná/ [e] že wsseliká Racýestwa od tud powstáwagj / když Lidem Pjsma Swatá skrytá a neznámá gsau.

b Jan 5. ỳ. 39.

Hlednauti Helme.

c Actor: 17. v. 11.

d Žal: 119 ỳ. 105.

e Chryso: proœm: in Episto: ad Rom.

A poněwadž nynj mezy námi, a Jesujty Otázka nenj, kde Krystus swau Swatau Wečeři gest konal/ nacházýli se w Domu Božjm/ to gest w Cýrkwi geho, a neb ginde: ale otázka gest o tom / kteráby ta prawá Cýrkew byla/ tak abychom snad prawého Domu nechybili/ a do mnjwá-

mnij wagjce se že gsme w Cýrkwi, amy w Synagogij Antykrysta wězýme / kterýž také [f] w Chrámě Božým to gest w geho Cýrkwi / gakožto někteřij stařij Učitelowé dobře wykládagj / & sýdlo swé mjti bude: Protož dále wěděti musýme / počem se prawá Cýrkew poznati, a čím se od Sekty a Kacýřstwa, kteřjž se také Cýrkwj Božij gmenugj, rozeznati může. Na to dáwá nám Swatý Chrysostomus tuto Zprawu, [h] Chcesli wěděti kteráž gest prawá Cýrkew Krystowa / gak gest možné aby gj w takowé weliké roztržitosti, a kdež častokráte ffalessná podobá se zdá býti prawé Cýrkwi odginud poznati mohl / než z Pýsma Swatého. Kdož ginam hledij zawadj, a na zal ynutj přicházý. S nýmž také srownáwá se Swatý Augustyn / [i] když dj / máme Božská Pýsma / k nimž obě strany se přihlasugeme, a gim wěřýme: tu máme Cýrkwe hledati / tu máme nassj Pěi wywozowati. Nebo to gest prawá Cýrkew, a prawá Newěsta Krystowa / kteráž hlas swého [k] Pastýře, a Ženich a slyssij, a geho následuge. Gestli pak Řjmská Cýrkew od toho neodpadla / a Kssafftu Gezu Krysta nezffalssowala / když Kalich, onémž řekl [l] Pjte zněho wssyckni / Lidu obecnému / kterýž negwýcegj toho posylnénj a občerstwenj na Dussy swé potřebuge, proti gednomyslnému způsobu staré Křestianské Cýrkwe odgala / každý snadně sauditi může. Když pak my na Pjsma Swatá se odwoláme / kteráž nám od Boha, ne proto dána gsau / abychom ge saukromně měli / ale ge pilně čtli / [m] w nich se cwičili, a z nich geg, a geho Swatau wůli, dobře znáti se včili / [n] tehdy nikoli nenj ten smysl, gakž Jesuitowé Falessně wykládagj / aby geden každý swé hlawy následowal / Pýsma Swatá podlé mozku swého wykládal a rozuměl / ale abychom ge w bázni Božj, a

wewssij

f 2. Tesal. 2. ℣. 3.

g Oecumenius & Chrysos: in illum locū

h Chrysos: in Mat. hom. 49.

i Augusti, de Unitate Eccle. c. 3

k Jan 10 ℣. 27.

l Mat. 26 ℣. 27.

m Deut. 6 v. 6. 7. Colos. 3. v. 16.

n Ioan. 20 v. 31. Rom: 15. v. 14.

wewssj horli wosti čtli / žádagjce Boha za pomoc a milost / a ne na nasse zastaralé domněnj a zdánj hleděli / ale negpředněgi na mjněnj Ducha Swatého w předloženém textu: Potom na [illegible] gak wlastně wznij w té řeči, w kteréž spočátku psán byl, též na to co předcházý a následuge: Třetj na Analogij, a neb srownáwánj se wssech Pjsem Swatých, a na obecné prawidlo Apostolské Křestianské wjry, gakž we Dwanácti Artykuljch obsažená gest: A potom abychom Pjsmo s Pjsmem srownáwali / geden text proti druhému stawěli / a ten kterýž gest zatemněný a nesnadný z druhého, kterýž gest swětlegssý, a srozumitedlněgssý wykládali / nebo Swatá Pjsma sama se wyswětlugij / [o] a nám neglepssýho wýkladu podáwagj / [p] když toliko ge pilně, a wbázni Božj čteme. To nechť gest wůbec powědjno o Jesuitowu mněnij w tomto prwnjm geho Kázanj.

[o] August. lib. 2 Doc. Chri. ca. 6 [p] Idem de Verb. Domi. Sermo 49. Chrysos. in Gene: Hom: 13.

Abych pak giž k samému Kázanj přistaupil / tehdy krátce ty dwa Punkty gež Jesuwjta w tom Kázanj traktowati chtěl, před sebe wezmu:

A Neyprwé oznámijm, pokud Cýrkew blauditi neb neblauditi může: A že Rjmská Cýrkew w mnohých wěcech zhruba a těžce zblaudila, a gesstě blaudj:

Druhé co o Gruntu a důwodu držáno býti má / gimž Jesuwjta dokázati se snažuge / že Rjmská Cýrkew prawá Katolická Cýrkew gest / nasse pak Cýrkwe ze tým býti nemohau?

1.

CO se prwnjho dotýče / když se ptáme: můželi Cýrkew blauditi? a na to sprostně bez rozdjlu odpowědby se dáwala, gakž Jesuwjta činj: Nikoliw / Cýrkew nigakž blauditi nemůže; tehdy takowá odpowěd k poraženj bylaby welmi snadná. Nebo gest wěc

známá

známá/ že Lid Jzrahelský před časy byl Cýrkwj Bo-
žij/ q Lid geho wywolený/ r Dům geho. s w němž on
přebýwal/ a wssak často čteme w Mogisse a Proroků/
že od Boha od padl/ a wewsseligaké Bludy a Modlář-
stwj vběhl. Toho patrný přjkład máme na Zlatém
Telecj/ gej sobě Jzrahelssej na Paussej slijti dali/ o němž
prawili: t Tito gsau Bohowé twogi Jzraheli/ kteřjž
wywedli tebe z Země Egipetské. Ay gak tě se Newěst-
kau stalo to Mjsto wěrné u (dj Prorok Jzaiáš) bylo
plno Saudu/ sprawedlnost přebýwala w něm/ nynij
pak Wrazedlnjk. Krystus sám dj k Židům/ x bude od
gato od wás Králowstwj Božij/ a bude dáno Poha-
nům/ a naginém mjstě/ y hle zanecháwá se wám Dům
wáš pustý. Domnjwali se pak Jesujta/ že to co se
přirozeným Katolestem přihodilo/ z že také při wssej-
penym přihoditi se nemůže? Kde gest nynij Cýrkew
Koryntská, Gallatská, Ephezská/ &c. Kteréž sám
Swatý Pawel, a ginij Apossstolé w Azyj, a Řecké Ze-
mj sstipili, a před časy neméně chwály pro gegich wjru,
gako Řjmská Cýrkew měly? a Zdaliž dokonce nepa-
dli. a na djle skrze Kacýřstwj/ na djle skrze Turecku
moc a Tyranstwj/ tak na spussstěnij přjssly/ že dnessnjho
dne sotwa se může poznati/ aby kdy tu gaká Cýrkew
býwala? Nebo se to na nich naplnilo/ čimž gim sám
Krystus prwé hrozyl/ když dj. přjgdu na tebe rychle/ a
pohnut Swjcném twým, z mjsta geho/ nebudessli po-
kánj činiti. b Aby se pak někdo nedomnjwal/ že se
to na legky toliko w stahuge/ a neb gakž Jesujta mlu-
wj na Řjemeslnjky, Měssciany, Kupce, a že toliko obe-
cnj Lid se snadno zawesti a w Bludy vpadnauti může/
prawda, pak že předce při Učitelých a Spráwcých Cýr-
kewnjch zůstáwá/ gakoby něco zwlásstnjho byli/ a

q Actor. 9 v. 38.
r Deu. 14. v. 2.
s Psal. 1. v. 8. 9.
t Exod. 32. v. 4.
Psal. 106.
u Jsai. 1. 2 1.
x Mat. 28 v. 45.
y Luca. 13. v. 35.
z 1. Kor. 11. v. 23.
a Tesal. 2 v. 7. 8.
b Apoc. 2. v. 5.

sami

Sami sobě toliko gméno Cýrkwe přiwlastniti chtěgij:
W gakémž smyslu také předesslých času / Zákonnjcy a
a Ioan. 7. v. 47. 48. Farizeowé byli [c] tehdy znáti slussý, že yoni tak do-
bře blauditi mohau, a blaudij gako druzý. O Včite-
lých a Zpráwcých Cýrkwe w Starém Zákoně čtemé /
b Isai. 56. v. 10. strážnj geho gsau slepij / wssyckni napořád nic neznagj /
wssyckni gsau Psy němj / zč. [d] Též podobně Krystus w
Ewangelium prawj / wssyckni kolikož gich koli předem-
b Ioan. 10. v. 8. nau přišlo, Zlodégj gsau a Lotřj. [e] V Korynt ských w
c 2. Cor. 11. v. 13. Nowém Zákoně byli ffalessnj Apostolé, alstiwj dělnj-
cy. [f] V Gallatských byli *Turbatores*, [g] kteřjž gekormau-
g Gallat. 1. v. 7. titi, a Ewangelium Krystowo přewrátiti chtěli. Ga
ký způsob byl při Zpráwcých Cýrkewních w Tyatyr-
h Apoca. 2 & 3. cap. re, Laodyce, Pergamu, Sardyj, a Ephesu Zgewenij
Swatého Jana to vkazuge. [h] A gistě mohlbych
Hauff Biskupůw, Kněžj, a Mnjchu gmenowati / kte-
řjž netoliko od prawdy od padli / ale také weliká kro-
zná Racýřstwa nagewo wynásseli; Gako mezy giný-
mi Arryusa / kterýž Kněžem byl Cýrkwe Alexandrynské:
Samosatena Biskupa w Antyochyj: *Novatia* Kněžeze
w Řjmě: Entycha Opata w Konstantynopoli:
Nestorya Biskupa w témž Městě; Pelagia Mnjcha
w Brytanygj: Ale zbytečné gest mnoho přykladu při-
wozowati / poněwadž málo Racýřstwa bylo (gakž
sám Augustyn wyznawá) kteréžby gednoho z gegich
i Augus. in psal. 103. tádu zapůwodce a vstanowitele nemělo: [i] Také neto
liko včitelowé, a Zpráwcowé Cýrkewnij, často gsau
blaudili / když w samornosti zbstáwali / ale také když
gich mnoho pospolu bylo, a na obecnjch Sněmjch, ze
wssech Krauin Křestiánských spolu shromáždění: kte-
réžto shromáždění celau Cýrkewnám předstawuge.
Tomť potřebuge sstyrssýho dowodzowánij / poněwadž
w tom,

wtom Papeže a Papežence ſámy zaſwědka máme. Kalcedonſké Koncylium/gedno z těch čtyr negobecněgſſjch a negpřednějſſých Sněmů Cýrkewnjch bylo: Nic méně Papež *Leo* I. namjtá/ že ſe nemálo vchýlilo, a ſſaleſſný Ortel wyneſlo [k] z kteréhožto namjtánj *Andradius*, kterýž ſyce oprawdowě vſylugě/ aby Sněmu w Trydentu zaſtáwal, zgewně wyznáwá/ že wſſe obecnj Sněmowý (*Concilia*) w mnohých wěcech blauditi mohau. [l] Také Papež Leo deſátý, potupil to což předtim na Sněmě Konſtanſkém a Bazyleyſſkým zawřjno bylo/ totiž, že *Concilium* nad Papeže geſt.

Že pak také y Papežowé ſámi, a Řjmſká Cýrkew od bludůw oſwobozená nenj/ to potomně má dowedeno býti. Ale mohlby ſe někdo ptáti, pokud pak Cýrkew blauditi neb neblauditi může? Wlaſtně mluwě, ſám toliko Bůh geſt, kterýž blauditi nemůže/nebo geſt prawdomluwný, a prawda ſama: Ale každý Člowěk lhář. [m] Když pak o Cýrkwi geſt Otázka/ tehdy muſý ſe o tom s rozdjlem mluwiti. Negprwé co ſe Cýrkwe: Potomně co ſe blauzenj dotýče. Cýrkew dokudž geſt na zemi/ ačkoliw Duchem Swatym zprawowaná býwá/wſſak každodenně s Ďáblem, s Swětem, a s ſwým wlaſtnjm Tělem Bog weſti muſý/ a na mjſto dokonalá nenj/ [n] a gakož geſſtě některými hřjchy geſt poſſkwrněná/ takž geſt geſſtě poněkud ſlepotě, neznámoſti a bludům poddaná. O čemž ſám Apoſſtol dj/ nynj zagiſté widjme w Jreadle, a ſkrze podobenſtwj/ ale tehdáž trwáj w trwáč: Nynj poznáwám z částky/ ale tehdy poznám tak gako y známoſti obdařen budu. [o] Ale w druhým žiwotě poſtawj Kryſtus Cýrkew ſwau Bohu Otcy ſlawnau/ nemagjcý poſſkwrný ani wraſky. [p] Tehdáž Zenich dj k nj/ wſſecka ſy králná Pěj-

k Epiſt 73. ad Anatolium.

l Defenſe fid. Trid lib. 2.

m Rom. 3. v. 4.

n Phil. 3. v. 12.

o 1. Cor. 13. v. 13.

p Ephe. 5 v. 27.

 telkyně

telkyně má, a není na tobě poſkwerny ſemnau zlibánu,
q Sant. 4. v. 7. ochoti má, ſemnau z libánj půgdeſ. q

Druhý muſý ſe rozdjl činiti mezy wſſe obecnau Cýrkwj, kterauž wyznáwáme w Artykulích wjry naſſj Křeſtianſké a k žádnému giſtému miſtu přiwázaná nenj: a mezy Cýrkwj obwzkláſſenú / kteraž ſwé giſté miſto, okruſſlek neb obmezenú má. Wſſe obecná Cýrkew, genž
r Grego. in Ioh. 22. q. geſt ſhromážděnú wěřjcých a wywolených zewſſech lidj a Kragin r Ačkoliw od Satanáſſe widy w pacu potýrana býwá s wſſak w tom Blauditi nen úže coſ základu ſpaſenj naſſe dotýče: Nebo geſt na pewné Skále
s Gen. 3. v. 15. wzdělána / a Brány Pekelné nepřemohau gi / t ale co
t Mat. 16. v. 18. ſe zwláſſtnú Cýrkwe dotýče / kteraž giſtým miſtem a kruſſlkem obmezená geſt / w niž také často mnoho Pokrytcůw newěřjcých a bezbožných přimiſſeno geſt / tehdy ſamo zkuſſenj toho potwrzuge / že netoliko Blauditi, ale také dokonce odpadnauti, a na zkázu přigjti může.

Třetj / muſýme také to zblauzenj rozděliti / abychom ſe nedomnwali, ſeby poblauzenú wěřjcých a prawých Audůw Cýrkwe, též bezbožných, nebo newěřjcých / gednoſtegná wěc byla: Tito bezbožnú, netoliko Blauditi, ale ſetrwagú, a zahynau w Bludu ſwém. Omino také Blaudj / a někdy těžce a nebezpečně / ale nezůſtáwagj, w takowém Bludu / nebo gim Pán Bůh zaſe z toho pomáhá, a ge naprawuge: ku přjkladu / Apoſſtolé na čas w tom ffaleſſnýmſmyſlu wězeli / gakoby Kryſtus ſwětſké Králowſtwj w tomto Swětě wyzdwihnauti měl / a ſe toliko Židé, a ne také Pohané do Králowſtwj Boží
u Mat. 26. v. 56. ho přinaleſegj: Jt. Když Kryſtus zrazen byl, wſſickni od něho wtekli a geg opuſtili / u wſſak nezůſtáwali wždycky na takowé Bludné ceſtě / ale pomocy Boží zaſe naprawenú byli / gakž Skutkowé Apoſſtolſſtj a

Epiſtoly

Epistoly gegich toho potwrzugj/ Syn Marnotratný/ gehož Jesuwita w Kazanj swém připomjná/ na čas z Domu Otce swého wykročil/ trpěl hlad weliký, a s Swiněmi gisti musyl: Wssak naposledy zasse k Domu Otce swého se nawrátil/ az Stolu geho nasycen byl. A tak tehdy Wýra prawých Audůw Cýrkwe, w nětčem může pochybiti a poblauditi, ale dokonale zahynauti, a zhasnauti nemůž/ poněwadž Krystus, netoliko za Petra, ale za wssecky swé wěřjcý, a wywolené prosyl/ aby nezhynula wýra gegich. x

x Luc. 22 v. 32.

Giž následuge, abychom také počástkách vkázali/ že Rzjmská Cýrkew, co se poblauzenj dotýče/ žádného obwzlásstnjho Prywilegium nebo nadánj před ginými Cýrkwemi nemá/ ale tak dobře, gako y ginij blauditi může, a w skutku hrubě a těžce poblaudila: Odkudž každý pobožný a prawdu milugjcý Křestian poznati může/ že Rady Jesuitský nikoli následowati nesluss/ kterýž chce aby se wegmýnky na Rzjmskau Cýrkew potřilo/ činjli, neb wěřjli ona čemu, a pokudj ona co činj/ neb wěřj toho následowati: nebo tim spůsobem mohlby někdo welmi snadně oklamán býti/ a o swé wěčné spasenj se připrawiti. | Bez

Papežencý prawj/ že negprwé Petr/ potomně Papežowé hlawy Cýrkwe Rzjmské byli. Když tehdy hlawa blaudj, snadně rozuměti/ že ginij Audowé, geni se hlawy přidržj, a odnj zprawowáni býwagj/ od bludůw zprosstěnij nebudau: A sstěstiti slussj/ že nenj řeč nynj o bludu, co se tkneživota neb obcowanj (čemuž Jesuitowé na odpor se nepostawugj) ale o bludu w wěcenj/ o čemž wlastně mezy njmi a namj odpor gest. Že Petr tim spůsobem hrubě a těžce blaudil/ tomu odepřjno býti nemůže. Nebo předně mjno ten blud, kterýž

 s ginynj

s ginými Apostoly společně měl. o Králowstwj
natomto Swětě: Chtěl se také Krystu Pánu
na odpor stawěti/ a gemu w Auřadu geho pro-
střednjckém, překážeti a odtrhnauti/ kdy Krystus
o swém vtrpenj a smrti prorokowal: Pročež ho
Krystus o křikl/ a řekl: Gdiž zamnau Sata-
y Mat 16. ne, kupohorssenij gsy mi. y Druhé Krysta Spa-
v. 22. 23. sytele swého třikráte zapřel/ z neohlédagj se na
z Mat. 26 to/ že Krysta (kterýž gemu prwé takowý pád
v. 70. byl předpowjdal) téměř gako z klamu podwa-
a Mat. 26. v. 33. kráte obwinňowati směl. a Třetj/ když giž Kry-
stus na Nebe wstaupil, a Duch Swatý bohatě na
Apostoly wylit/ spolu s Židy w pokrytstwj byl,
b Gall. 2. v. 13. b a nesprostně chodil, w prawdě Ewangelium c
c v. 14. skrze což y gůnj swedeni byli. d Což také Swatý
d v. 13. e v. 11. 14. Apostol Pawel welice předewssemi stižil. e
Na těchto třech přjkladých, nechť gest nynj pro-
krátkost dosti. Giž měliby se Papežowé,
kteřjž se za následowniky Petrowy wynássegj, za-
stydětí/ že w tý čásťce lepssj býti chtěgj nežli Petr/
genž byl geden z přednjch Apostolů/ a mnohé
wzlássenij dary přigal/ kterýchž žádný Papež so-
bě přiwlastniti nemůže. Ale teď směgj mluwiti:
Papež nemůže blauditi, co se včenij a wjry dotýče:
Gestě Cýrkewnij Hystorye Otcowé, a Sněmo-
wé mnohém gináče o tom swědčj.

Nebo w těch nacházý se/ že Papež Liberius
k Arryánům přistaupil, a Swatého Athanasya
f Athana: Epis. ad solita. vita agentes Hilar. lib. contra Const. Augu. Hiero: in Chron: & Catalog. scriptor. Eccles: g Synod. sex. Constantij Act: 12. & 13.
odsauditi napomahal. f Honorius. 1. Kacýř-
stwj Monochelijtůw se g přidržel/ Jan 12.

Wzýwal

Wzýwal Diábly.[h] Jan 22. Zgewně včil/že Duſſe Swatých před Saudem poſlednjm do žiwota wěčného newcházegj.[i] Jan 23. gako Arcykacýř, a Arcy Lotr od Sněmu w Konſtancy odſauzený geſt/ a proto také z Papežſké Stolice ſtřien:[k] Papež *Marcellius* od prawé poctý Božj odpadl/ a Modlám způſobem Pohanſkým[l] obětowal čemuž ani Bellarmjn neodpjra.[m] Wýce přýkladu mohloby přiwedeno býti/ ale pro krátkoſt záwjrku včinýme/ ſtim ſwobodným a ſwětlým wyznánjm. Papeže Adryana: 6. Který Legatu ſwému *Franciſco Cheregato* na Rjſkým Sněmu w Norimberce tato ſlowa w Jnſtrukcy geho poſtawil.[n] Wýme že tato Swatá (Papežſká) Stolice/ odněkolik Leth mnohými ohawnoſtmi, a zlými obyčegi poſkwrněná byla. Giž každému k Saudu podáwám / nemohlali Cýrkew Rjmſká ſkrze takowé hlawy, a Zpráwce ſwedená býti? Nebo geſt to giſtá prawda, co Kryſtus dj / powedeli ſlepý ſlepého, oba w Gámu wpadnau.[o] A o pět: Geſtli že ſwětlo, kteréž geſt w tobě / geſt tma, co ſama tma gaká bude?[p] Ale abychom negen o Papežjch mluwili/chceme také toho obecně na Rjjmſké Cýrkwi dokazati, že blauditi může.

Wyznáwá ſám Waldenſký geden weliký Papeženec,[q] a giní mnozý tomu neodpjragj / ale ſkutek toho geſſtě ſwětlegj dotwrzuge. Gaká muſyla, milý *Pater* Sſerer přjčina býti / že Cýrkew Rjjmſká od některých přednjch a w záctných Papeženců, gako od Roberta Biſkupa w *Lieolnie*, *Franciſca Petrarcha*, *Baptiſta Mantuano*, *Ludoviga Viveſa*, *Chaudio Epencao*, za Kacýřſtan

Chrám

h Synod. Rom. a pud Luit. Ticinen: Diacon. lib. 6 rerů per Eyro. geſta, c. 7 i Guliel. ockam compend. error: Joh. 1. 2. Ioh: Villan: hiſto. flo rent. lib. 10. c. ulti.

k Synod. Conſtat. Seſs. 11. 12

l Plati: in Vita. Marcelli

m Epiſt. ad Geor. Blactrell.

n Legat Adri: Pag 6. ad conven. Norimb. An. 1522.

o Mat. 15. v. 14

p Mat. 6. v. 23.

q Doct. fid. Tom. 1. 2. c. 19.

r Chrám Racyéſtwa, a Sſkolu wſſech bludůw o gmenowánna a obžalowána byla? Že ſkrze ſwé pokrytſtwj Swatokrádež, a hanebné Kupectwij Swatau Službu Božj zprzniła/ a wſſeligaké hřjchy a neřády dopauſſtj t že také mjſto Paſtýřů Wlky magj/ kteřj ſkrze ſwau zkoſt newěru a bezbožnoſt, kterauž gſau naplněnij/ Naboženſtwj Křeſtianſké dokonce zprznili a z ohyzdili. u Prowětſſj důwod/ některé bludy dotčené Cýrkwe přiweſti chcy. Ten by ſe geſſtě ſnáſſeti mohl/ ačkoliw zřetedlný blud geſt/ a ſám Jeſujta w ſwém Kázanij to Husytům hrubě zdwjhá/ že Nemluwňátkům Kalicha podáwagj: Nebo Řjmſká Cýrkew předtim s Affrykánſkau zato držela/ že Wěčeře Swatá také Dětem malým podáwána býti má/ Bezčehožby nemohli Spaſenj býti: gakž ſe to v Jeſujty *Maldonaty* ſpatřiti může. x Ale tu mnohém wjce bludu ſe nalézá/ gjmiž Cýrkew Řjmſká geſſtě do dneſſnjho dne poſſkwrněná geſt/ kteřjž gſau tak hmotnij a těžcý, že ſluſſně Cýrkew Řjmſkau, wjce za prawau Cýrkew držeti nemůžeme, a doſti přjčin gſme měli, od nj ſe oddělitj: Toliko některé wyčta/ nebo přjliſ by dlauho bylo/ kdybych celá Registra nato včiniti chtěl. Negprwé/ co ſe wjřy a základu ſpaſenij naſſeho dotýče/ y Ephe. 2. v. 4. 5 wčj nás ſlowo Božj, a Swaté Ewangelium/ y Bůh Bohatý gſa w Milořrdenſtwj pro welikau láſku ſwau, kterauž za milował nás/ když ſme my geſſtě mrtwj byli, w hřjſſých obžiwil nás ſpolu s Kryſtem/ gehož milostj ſte ſpaſenij. nynj bez Zákona ſprawedlnoſt Božij zgewená geſt ſprawedlnoſti Božij ſkrze wjřu w Gežjſſe Kryſta/ kewſſem

e Rober. Licola Epiſco. apud. Mat. Paris hiſtor. Angl. An. Dō. 12. 58
o Franci, Petrar. Canti: 108.
t Ludo. Vives in Augus. lib. 18. de Civit. Dei. c. 22.
Clauď. Eſpen. in Epiſt. ad Tit. c. 1. digres. 2.
u Baptiſt: Mantu: Eclog. 9. & ſylvar: lib. 1. Ode ultima

x In Evan. Ioh. c. 6. v. 53.

ssem a na wssecky wěřjcý [z] před zřjdiw nás k zwo- e Rom: 3. v. 22.
lenij za Syny k chwále slávě milosti swé/ kterauž 21.
wzácně nás včinil w milém Synu swém. [a] Z toho a Ephe: 1. v. 4.
se poznáwá/ že půwod spasenj nasseho gest milost a
milosrdenstwj Božij, a že gsme my nic přitom ne-
činili/ poněwadž sme mrtwij byli w hřjssých, gakž
Apostol mluwj. Druhé/ že nasse sprawedl-
nost pocházý z wjry bez skutku Zákona, a neb gakž
Apostol ginde mluwj bez skutku. [b] Třetij/ že b Rom: 4. v. 6.
gsme proto z milosti spasenj včiněnij/ aby wsseliga-
ká chlauba a čest spasenj nasseho, ne nám, neb za slu-
ge nassi/ ale dobrotě a milosrdenstwj Božjmu při-
psána byla.

Proti tomu wčj Cýrkew Rjmské: Nejprwé/
že nasse přirozene mocy, a swobodná wůle, spolu
s milosti Božj pracowati napomáhagj/ [c] rowně d Concil. Trid:
gakoby Bůh nasseho dokonce pokaženého a k do- Sess. 6. c. 5.
brému nevžitečného přirozenj [d] neobnowowal, a d Rom: 7. v. 18.
znowu nerodil/ [e] ale toliko procykowal, a probu- 2. Cor. 3. v. 5.
zowal. Druhé: Že sprawedlnosti skrze nasse do- e Ioh: 3. v. 5.
bré skutky a zásluhy dosahugeme/ [f] anobrž dějwe f Concil. Trid.
neili wyru máme/ sami sobě nasslými dobrými skut- sess: 5. c. 16.
ky, k milosti Božj, cestu připrawowati/ a ku při-
getj gj se hotowj činiti můžeme/ [g] neohlédagice se g Concil. Trid.
na to, coj Apostol dj/ poněwadž z milosti tehdy Sess: 9. c. 6.
nez skutku. [h] Jt: Negá, [i] ale milost Božj kte- h Rom: 11. v. 6.
raž seminau gest. Aabychom gesstě wlastněgj mjně- i 1. Cor. 15. v. 10.
nij Cýrkwe Rjmské/ w tom punktu wyrozuměti
mohli/ tehdy se takto wyswětluge: Že žiwot wěč-
ný nám dáwán nebýwá/ tak gakž se někomu chu-
dému někdy Almužna dáwá: ale že my to sobě na-
slým potem, Křjžem, a pracý zaslaužiti můžeme/ a

 že to

že to mnohém slawněgssý a chwalitebněgssý gest/
než kdyby nám to darmo dáno býti mělo. k Ale
gak se to rymuge, s tím co Swatý Pawel dj/ nebo
tak zato mám/ že negsau rowná vtrpenij nynégssý
oné budaucý slawě/ kteráž se zgewiti má na nás. l
Jt: Kdež gest tehdy chlauba, wyprázdněná gest/
skrze který Zákon? Z skutkůwli? Nikoli/ ale skrze Zákon wjry. m A nebo s tím co Krystus prawj. Když včinjte wssecko což wám přikázáno/
řcete služebnjcý nevžitečnj gsme. n Nechcemeli žiwota wěčného/ gako Almužny přigjti/ tehdy netřeba nám mysliti abychom to nassými wlastnjmi skutky prácy a snažnostmi dobyti měli: Nebo S. Pawel zgewně dj/ tehdy nenj natom genž chce ani na tom, genž běžj/ ale na Bohu, genž se smilowáwá
o přičemž ssetřiti slussj/ že w Řeckým Jazyku stogj/ ἐλεήνλος θεοῦ, od kteréhožto slowa/ to slowo Almužná pocházý. Dále včj nás slowo Božij a Swaté Ewangelium/ že Krystus dostatečně za
nasse hřjchy dosti včinil, p a wssecko dokonal: q
Řjmská Cýrkew včij/ že my také dýl toho wykonati a zaplatiti musýme/ r a že netoliko nazásluhy
Krystowy/ ale také nazasluhy giných Lidj/ kteřjž wýce wykonáwali a wyplnili/ nežli powinnj byli/
spolehati máme. s Odkudž pocházý gesstě giný
blud, když včj/ poněwadž na wlastnjch skutcých a
zásluhách, a ne na Krystowu dokonalém a přehog
ném dosti včiněnij Člowěk zakládati má/ tehdy,
že wždycky o swém spasenij pochybowati, a w ne-
gistotě zůstáwati musýme/ t což gest proti způso-
bu a přirozenij prawé wýry: neb ona o zaslýbenij
Božijm nepochybuge z nedowěry. u Držjmež nepo-
chybně

k Kuard. Tappe: Expli: artic Theol. lovam. Tom. 2. art. 9.
l Rom. 8. v. 18.
m Rom. 3. v. 27.
n Luc. 17. v. 10
o Rom. 9. v. 16.
p 1. Ioh. 1. v. 7.
q Ioh. 19. v. 30.
r Concil. Trid: Sess. 14. de poenit. c. 8. 9.
s Conci. Tridēt. Sess. 21. de reforma. c. 9.
t Concili. Trid. Sess. 6. c. 9. 18.
u Rom. 4. v. 20. 21.

chybné wyznánij nadĕge/ nebo wĕrnýť gest ten/
genž zaslibil. x Protož také Apostol Swatý Já-
kub dij/ žádegi dowĕrně nic nepochybuge: Nebo
kdož pochybuge/ podobný gest Wlnám Moř-
ským/ kteréž Wijtr sem y tam žene/ a gjmi zmjtá. y
Co se cti Božské dotýče, o kterauž rowně také se v-
gjmati máme/ gako o swé wlastnj spasenij/ tu Cýr-
kew Rijmská w mnohých wĕcech welmi gest zmen-
ssyla/ zwlásstě w tom, že gest poctu kteráž samé-
mu Bohu náležj/ na lidij a giné stwořenij přená-
sseła/ wzýwá Swaté/ z wĕj dauffánj w nich skłá-
dati/ a což samému Bohu náležj. b Wystawuge
gim Chrámy a Oltáře: c obĕtuge gim Masse/
swĕtj Swátky, a postj se k gich cti/ e což wssecko
gakž Swatý Augustyn wĕj, žádnému ginému nežli
samému Bohu činĕno býti má. f Odkudž *Ludo*
vicus vives slussně nařjká: Že mnozý Kĕ stiané
Swaté nic ginače, než tak gako samého Boha
ctij: A ješkoro rowně to onich smegsslegj co poha-
né o swých Bozých gsau smegsslegli. g Co medle
hroznĕgssýho může býti nadto že w Papežstwu ce-
lé Žalmy na o pak přewrátili/ a to wsse co Swatý
Prorok Dawid o Bohu a Krystu mluwil/ na
Pannu Maryj wstáhli. h Panj w tebeť dauffám/
wysswoboď mne od wssech Protiwnijků mých. i
Oslawowati tě budu Panj celým Srdcem swým:
k W Panj dauffám. l Nebesa wyprawugj slá-
wu twau Panno Marya/ m Panj má, přes celý
Den wołám/ n wołal sem k tobě Panj, gest nasle
autočisstě wewsselikém ssaužený/ o dobrořeč Du-
sse má Mateři Gezu Krysta/ a wssecky wnjtřno-
sti mé, gméno Swaté gegj/ p Blahoslawený kaž-

x Heb. 10. v. 23.
y Iacob: 1. v. 6.
z Conci. Lateran Ses: 10.
a Vide cōpassio:
d Mariæ.
b Serm: 17. v. 5. 7
c Baron. in Martyrolo: Rom.
Aug: 16.
d Missal & Brevi Saris bur: in Missa de S. Rocho.
e Decretal. Georg. de observat: 1. Ian. c. 1. & de purificat in gloss.
f August. de Civit. Dei lib. cap. 32. et in Psal. 94
g Cōmēt. in Aug. de Civit. Dei lib. 8. c. ult.
h Psal. Mariæ excus. Luter cum approb. Doct. Sorb. An: 1600.
i Psal. 7.
k 9.
l 11.
m 19.
n 22.
o 46.
p 100.

f 1. Cor. 14. v. 17. August: de Genes: ad lit. lib. 11 cap: 18. g 1. Cor: 14. v. 16.

f gessto napsáno stogj/ wssecko to budiž k wzdělánj. g A gest se čemu podiwiti/ gessto Cýrkew Řjmská dobré wj/ že stawenij Wěže Babilonské, skrze cyzý a neznáme řeči k zkáze přissla/ a nic méně se domnijwá/ že Cýrkew Křestianská tim spůsobem wzdělána bude. Cztwrté/ proto Swatá Wečeře vstanowená gest/ aby wěřijcý swé obecenstwj/ kteréž s Krystem, a mezy sebau magj, o swědčili: Protož také Swatý Pawel dj: Když se schá zýte k gedenj Chleba Swatého při Wečeři gedni na druhé čekáwegte. h Na proti tomu Řjmská Cýrkew samotnij a pokautnj Mssy nařjdila/ kdež geden sám gj a pige, a celému skutku samotný přjtomen gest. i Páté/ Krystus řekl/ kdož gjmé Tělo, a pige mau Krew, máť žiwot wěčný/ k Řjmská Cýrkew wčj/ že Tělo a Krew Krystowa, y odtěch gedená a pitá býwá/ kteřjž žiwota wěčného nedosahugj.

h 1. Cor: 11. v. 32. i Concil: Trident: Sess. 22. v. 6. k Ioh: 6. v. 54.

Ssesté/ Krystus w Swaté Wečeři, netoliko Chleb, kterýž Swatý Pawel společnost Těla Krystowa gmenuge/ l ale také poswěcený Kalich, genž gest společnost Krwe geho m vstanowil/ a zněho wssem pjti rozkázal/ n proti tomuto přikázanj Krystowu, a proti obyčeji staré Cýrkwe, Řjmská Cýrkew Legkům (gakž ona ge gmenuge) od Kalicha w Swaté Wečeři, a spolu taký y od potěssenij/ kteréž z požjwánj geho mýti měli odlaučila/ K. Pána Swatau Wečeři rozdwogila a Kssaffe geho, kterýž neméně gako ginj Kssafftowé/ na kterýchž wssak ne tak mnoho záleží, gako na tomto/ w celosti, a bezporussenj zanechati měla, zffalssowala, a w nic obrátila: Nehledjce na to/ že Papež *Gelasius I.* s welikau horliwostj wyřkl/ že Swátost Těla Krystowa nemůže bez weliké wssetečnosti, a Swatokrádeže požjwána býti, leč také Swátost Krwe společně se přigjmá.

l 1. Cor: 10. v. 16. m ibidem n Matt: 26. v. 27.

Nape

o Naposledy místo toho, což Kryſtus řekl: To činte na mau pomátku / p Řjmſká Cýrkew prawj: to činte ku poctiwosti, a napamátku zmrlých Swatých/ q z toho giž zgewné a patrné gest/že Řjmſká Cýrkew netoliko blauditi může/ ale také w ſkutku těžce zblauditi, a giž wůjce ne za Dům Božij / ale za obydlj Antykryſta drżána býti má. Gakož geden Mnjch z řádu Swatého Frantiſſka, gménem Hailalus w Awignonu w Frankregchu/ kdež ſe tehdáž Papež zdržował/ zgewně kázati ſměl/že Cýrkew Řjmſká Babilonſká Nevěſtka gest, a Papežowé y s Kardynali ſwými, prawý Antykryſt. r Nápodobně toho také potwrdil, *Michael Ceſenas*, Přewor *Generalnj* gmenowaného řádu ſpolu s ginými mnohými, gakž ſe to y *Aventina Nauclera, a Trithemia* widěti může.

o exp: cō-perimus de Conſecra: diſtinc: 2.
p Lucæ 22. v. 19.
q concil: Trident: Seſ. 6. c. 8
r Nicol: Vign: Hiſto: Eccle: pag: 546. ex Henrico de Exphordia.

Geſtližeby kdo na tom přeſtáti nechtěl / nechť čte tu Knihu kterauž přednij včitel geden před časy w Papežſtwj, *Nicolaus Clemangis Archidiaconus* w Normandyj o přewrácenj ſpůſobu Cýrkwe ſepſal: Tu nalezne, gak a ſkrze gaké ſtupně Řjmſká Cýrkew od ſwé prwnégſſý čiſtoty odpadla, a w takowý bjdný způſob přiſſla / že od ſpodků nohy, až do wrchu hláwy nic zdrawého přinij nenij. Ale třebali mnohého prokazowánj / poněwadž ſami Papežowé w ſkutku to ſhledali / že Řjmſká Cýrkew blauditi, a těžce ſe zawozowati může / a to w tom, když na Swatroſt geho ſahla, geg zſadila, zahnala/ a na gegich wýpowědi a kladbě přeſtati nechtěla: Což mezy ginými *Paſchali.* 2. *Lucio.* 1. a 3. též Alexandro. 4. ſe přihodilo / gakž Hyſtorye to vkazugi/ a Vrbanus 4. Pokudž byl Papežem w Řjmě/ vkázati ſe neſměl / ani ſwé wlaſtnij Cýrkwi ſe důwěřiti nechtěl. Tak také pjſſe *Platina*, že Obec Řjmſká, negwěto

negwětssýho Kacýřstwa se dopustila/ když se proti Gregoriowi 9. zdwýhla. Poněwadž tomu tak gest tehdy to dokonce které wěcy neslauž/ že náš Jesujta mnohá Pýsma přiwozuge z Epistoly k Tymoteowi/ kdež Cýrkew slaupem a vtwrzenjm prawdy se gmenuge, z Ewangelium Swatého Jana/ kdež Krystus Cýrkwi swé vtěssytele zaslibuge/ kterýž s nij wěčně zůstáwati a gj we wsselikau prawdu vwesti má, a což k tomu wýce podobných Pýsem gest. Nebo tuto nenj Otázka o prawé Cýrkwi Krystowé / k kteréž my se rádi přiznati a přidržeti chceme/ ale o Řjmské Papežské Cýrkwi, kteráž se od cesty prawdy odchýlila / a mnohými ohawnostmi a Modlářstwjm se posskwrnila/ gakž toho nynj dosti vkázáno gest. Neboť nikoliw domnjwati se nemáme / že Cýrkew Krystowa k mjstu přiwázana gest / a neb že vstawičně při gednom způsobu zůstáwá: samo zkussený toho dosti vkázalo. W Antyochyj w Koryntu a Effezu/ kdež Tymoteus Biskupem byl/ před lety Cýrkew slawná a wznessená byla: Ale nenásleduge, poněwadž Krystus zaslibil při Cýrkwi swé wždycky zůstáwati/ aby wtěch mýstech gesstě do dnessnýho dne/ gako předesslé Cýrkew zůstáwati měla. Nebo gakož nahoře dotčeno / Bůh může wýborně swůg Swýcen z gednoho mýsta na druhé přenesti / a ty kteřýž gsau newděčný a nekagjcy Swětla swého zbawiti. Protož y to Jesujtowi které wěcy málo slauž / že Otcowé staří před lety Řjmskau Cýrkew welice chwálili, a gý se přidrželi: Nebo nemluwjme o Cýrkwi Řjmské, gaká gest před časy byla, ale gaká nynj, a čim včiněná gest/ když Antykryst Stolicy swau w nj wyzdwjhl. O Geruzalemu čteme: Tamť sau postawený Stolice Sau-
a Psa: 122 v. 1. 5. du/ a že tam Dům Hospodinů byl/ 5 nic méně, wssak

dý prorok/ že Newěstkau včiněná. t Bylo plné Saudu/ sprawedlnost přebýwala w něm/ nynij pak Wražedlnjcy. Takowý způsob y při Cýrkwi Rijmské se nacházý. Za času Swatého Pawla, a starých Otcůw byla čistá, Swatá a prawá, a Wjra gegj po wssem Swětě rozhlássená. u Ale nyni Newěstkau včiněná gest plná Duchowního y Tělesného Kurewstwj/ x gakž se to patrně widý:

t Isai: 1. v. 21.

u Rom: 1 v. 7. 8.

x Consil: delect: Cardi: de emendāda Eccle: Exhibit: Paulo. 3. Concil. Tom: 3.

A potud o Prwnij wěcy.

II.

GJž Druhé, powažme/ gak Jesuita dowozuge/ že Cýrkew Rijmská prawá Cýrkew gest. Žádného giného důwodu ne přiwozuge, toliko tento/ že Rijmská Cýrkew, gménem Cýrkwe Katolické se honosý/ kteréž stará wěřjcý Cýrkew, mezy tak mnohá Kacýřstwým wždycky zachowáwala. Neniliž to znamenity důwod? Židé před časy toho gména, že gsau Synowé Abrahamowi, a Synowé Božj, vjwali: A domnjwali se také/ že od Králowstwj Božjho, a dědjctwij žiwota wěčného, nemohli odlaučenj býti. Ale co dj Kryštus k tomu/ wy z Otce Diábla gste/ a žádosti Otce wašeho chcete činiti. y Co dj Swatý Pawel/ ne wssyckni ti genž gsau Synowé Těla/ gsau také Synowé Božj: Ale kteřijž gsau Synowé zaslibenj, ti se počítagj za Sýmě. z A tak tento důwod nic newážj: Papežency gmenugj se Katolicy: Protož gsau prawá Katolická Cýrkew: Arryáni, a Donatyste/ před časy se také Katoliky gmenowali/ gakož y po dnes Kjekowé činj/ ačkoliw se od Rijmské Cýrkwe oddělili. A nobrž gakž Augustynus pjsse/ wssyckni Kacýři chtěgj Katolicy gmenowáni býti. a Protož gméno bez skutku a prawdy nic nenj/

y Ioha: 8. v. 44.

z Rom: 9. v. 8.

a Lib: cōt: Epist: fundā: c. 40.

b Lib. 4. de provid. gakž *Saluianus* Biskup w Marsýlij dobře připomjná. b My pak s Papežency o gméno, a Litery se nenesnadijme/ale o to, co skrze gméno wyznamenáno býwá. Co pak slowe Katolik?

Tak mnoho sluge, gako wsse Obecnij, a skrze Katolickau Cýrkew, wsseobecnj Cýrkew se rozumj/kteráž gakž Augustyn wčj, k žádnému mjstu, k žádnému času přiwázána nenj/ale wssecky Swaté a wěřjcý, kteřjž od Abele, až doskonánj Swěta budau/ani Andělůw newyměnugjce obsahuge. c Kdo gest giž prawý Katolický? Ne ten kterýž samým gménem se honosý / ale ten gakž *Vincentius Lirinensis* pjsse/ kterýž prawdu Bokj, prawé Náboženstwj, prawau Katolickau wýru miluge, a zachowáwá. d A poněwadž Rzjmská Papežská Cýrkew takowého nic nečinila, a nečinj gakž na hoře vkázáno/ tehdyť na darmo samým Gménem a Tytulem Katolické Cýrkwe hágiti se chce.

c Enarrat. in psal: 90 Cōcib. 2.

d Libell: advers. profan. nouit. c. 25.

Na proti tomu/ poněwadž my samu prawdu Božij, kterauž nám w swém slowu zgewil/ a starožitnau wýru, kteréž nás Apostolé wčili, gsme zachowáli/ a při tom stále zůstáwáme/ také wssecka Lidská vstanowenij, a což koliw slowu Božýmu na odpor gest, zamjtáme: Tehdyť slussně Katolickau wěrau se chlubjme, a w prawdě řjcy můžeme/ že gsme prawij Audowé Katolické Cýrkwe. A gest hodné podiwenj/ že Papežency gméno Cýrkwe Katolické sobě přiwlastniti chtěgj/ a wssak na proti Cýrkew swau k gistému mýstu, totiž k Městu Rzjmu, a Papeži tam bydlicýmu přiwazugj. A tak což Papež prawj a wčj, a co Rzjmská Cýrkew wěřj / buď že se s učenjm Krystowým a Apostolským srownáwá, a neb nesrownáwá/ dobré Katolické býti musý. A Jesujta tak nato gméno Katolické přilnul / že se neostýdral

Misericordia Dei facies.
Surge corda!

chal Kryſtowu Cýrkew, a Swatau Katolickau Cýrkew proti ſobě ſtawěti, gakoby to gedna a táž wěc nebyla. Nebo Cyrkew nazýwá ſe Křeſtianſká od gegij hlawy/ kteráž geſt Kryſtus, a ne Papež: A Katolická od ſwých Audůw/ kteřýž ſe netoliko w Řýmě zdržugj/ ale zewſſeho Lidſkého pokolenij shromážděnij býwagj. Protož bylby Jeſujta lépe včinil/ kdyby byl *Antitheſin*, neb ty dwě wěcy ſobě od porné tuto položil: Apoſſtolé do ſwého wyznánij nepoſtawili: Wěřým Řýmſkau Papeſkau Cýrkew/ gichž ohawnoſt neſtydatoſt/ a zlé činěnj wſſechněm wědomé geſt: Ale Wěřjm Swatau Katolickau, neb wſſe obecnj Cýrkew: Nebo to dwoge mluwenij práwě gedno druhému odporuge. A tak zato mám/ že Papežencům to welmi diwné w Vſſých znj/ když my ſe Katolickými gmenugeme/ gakož y to gim mistrně znj/ když prawýjme, že Papež geſt Antykryſt/ a Řýjm Stolicy Antykryſtowau, a duchowněj Babilon, wſſak muſý to trpěti. [e] a zčáſtky ſe také přiznáwati/ poněwadž my to ne gen prawjme/ ale toho také dokazugeme/ [f] že žádný ſlušſné přjčiny nemá, o tom dále pochybowati. Poněwadž giž Jeſujta, gakž ſe domnjwá ſtatečně prowedl/ že Řjmſká Papeſká Cýrkew, prawá Cýrkew geſt/ tau přjčinau dále dij: oni, toti, naſſe Cýrkwe/ kteréž ſſaleſſné Sektářſké gmenuge, nemohau Cýrkwi Katolickau býti/ poněwadž z nich ani Kůže, ani Wlaſu, před Lutherem nebylo. Kdyby Cýrkew byla něgaké Tělo/ mage Maſſo, Kuži, a Wlaſy, mohlibychom to Jeſujtowi za prawé dáti: ale poněwadž Cýrkew geſt Tělo Duchowněj, a gednota gegj w gednom Duchu, a w gedné wjře oſtogj/ [g] tehdyť muſý Jeſujta dokázati/ že buď Duch Swatý, neb wjra, kterauž ſe Cýrkwe naſſe řjdj, před čaſy Lutherowým

e Vide Riber: Comment in Apocal. c. 14.

f Vide Apolo. Reg. mag: Britan. projurament. fidel.

g Ephe: 4 v. 4. 15.

wými nebyla. Trůc buď Jesujtowi / aby mně geden Artykul wjry, g mij Cýrkwe nasse wčj, gmenowal / kterýžby w slowu Božjm založen nebyl / a s wěrau awyznánjm starožitné Apostolské Cýrkwe se nesrownáwal. Proti tomu tyto částky, gemu předstawugj / kterýmž Řjmská Papeiská Cýrkew podnes wěřij a nobrž Ohněm a Mečem zastáwá / a wssak slowu Božjmu, a staré Apostolské Cýrkwi odporugj: Na ty nechť odpowjdá.

1. Neyprwé: Řjmská Cýrkew wčj / že Pýsma Swatá negsau dokonalá w tom co k spasenij nám potřebného gest / a že se gim giné včenj a vstanowenj přidati musý: což gest odporné slowu Božjmu / h včenij Apostolskému / i a wjře staré Cýrkwe. k

2. Řjmská Cýrkew obecnjmu lidu Pýsma Swatá čjsti zapowjda / tak gakoby gim to netoliko nepotřebné, ale také skodliwé bylo / což rozkazu Krystowu / l Slowu Božjmu, m a staré Cýrkwi n odporné gest.

3. Řjmská Cýrkew Boha w spůsobu sedjwého Muže malugе / a tak Lidu obecnjmu geg předstawuge / proti zřetedlnému Božjskému přikázanij o a obyčegi staré Cýrkwe. p

4. Řjmská Cýrkew na Stwořenij Božjskau čest přenásj / proti přikázanij Božjmu, q a včenij staré Cýrkwe. r

5. Řjmská Cýrkew wěřij, že Papež na dewssým Křestianstwem panowati moc ma: Cýsařowé, a Králowé aby gemu slib činili / Králowstwj Zemská podlé wůle swé rozdělowati / některému ge wzýti a ginému dati: proti včenij Krystowu s Apostolůw t a proti wjře staré Cýrkwe. u

h Deut: 4. v. 4.
i 2 Ti: 3. v. 14. 16
k Athana: cõtra Idola Basil: in moralibus reg: 80 & alij passim.

l Ioh: 5. v. 39.
m Psal: 19. v. 8.
n Chryso: hom. 9. in Epi. ad colos. Hieron Epi: 7. 8 9. 10: Augus. in Epist. 3. et alij.

o Deut. 4. v. 16.
p Euseb. Evang. præpar.. lib. 3.
q Exo. 20. v. 4. Deute: 4. v. 16 et 27. v. 15.
r Epiph. hæres, 79. contra Celly ridian.

s Luc: 22. v. 25
t Rom: 13. v. 1
1. Petr. 2. v. 13.
Donatis. Tertul. Apol. c 3. Optat. lib. 3. Con. Parm.
u Concil Carth 6. in Epist ad celesti. August. lib. 2. Con.

6. Papež a Řjmská Cýrkew, chtěgj swědomj Křestianum k gistým Pokrmům a Swátkům přiwazati / což gest proti swobodě [x] a způsobu staré Cýrkwe [y]

7. Řjmská Cýrkew chce, aby služba Božj cyzý, a lidu obecnymu neznámau řečj wykonáwána byla/proti včenj Apostolskému[z] a staré Cýrkwi.[a]

8. Řjmská Cýrkew Duchownjm Lidem zapowjdá Manželstwj, [a] též proti včenij Apostolskému [b] a obyčeji staré Cýrkwe. [c]

9. Řjmská Cýrkew wětssýmu dílu Křestianského lidu/ Kalich w Swate Wečeři odgjma proti vstanowenij Krystowu [d] a obyčeji staré Cýrkwe/ k čemuž se Papežency sami přiznati musý. [e]

10. Řjmská Cýrkew klanj se Swátosti, neb Hostyji/ gako Bohu swému, což ani od Krysta, ani od Apostolůw geho poručeno nenj / ani se to od staré Apostolské Cýrkwe dálo. Nato přijgde Jesujtowi mnohém tjže odpowjdati / nešli nám na tu Otázku/ kterauž on sám, a geho Towarysssý nám vstawičně předstjragj: Kde gest wasse Cýrkew před časy Luterowými býwala? Kde gsau Luteryáni swá shromáždění mjwali? s Kteraužto Otázkau nás Jesujta w swém kázanij se welmi obweseluge/ a gako Kohaut na swém smetnisstj kokrhá: Luteryáni (dij on) ani křjdli, neb Ssyndela, ani Kaménka ani Prásstku z gegich Cýrkwi Sskol, a neb obydlj/ kdežby před lety w Zemjch na Wýchod, neb na západ Slunce, na Poledne neb na půl Nocy býti měli ne vkažj / tu stogj s otewřenými vsty. když natakowé wěcý tázáni býwagi, a k tomu ani B. ani C. odpowjdati nemohau/ rč.

x Col. 2. v. 16.
y Tertu. de secti. Socra. hist: lib. 6. c. 21. Bellar. de Eccle: trium. lib. 3. c. 10. 8. Quart. Docent.
z 1. Cor. 14. v. 13. 19. 27. 28.
a Ambros. in 1. cor: 14. et alij p. sim.
b 1. Ti. 3. v. 2. 4 1. cor: 7. v. 2. 6
c Evseb: lib: 3. hist: c. 27.
d Mat: 26. v. 27
e concil: constantiæ Sess. 13.

Na to tomuto swáči a sstěbetáři takowau odpowěd dáti chcy/ že gestli gedinky stud w něm gest/ na potomnj časy musý se ukyděti/ takowé Otázky wýce přednásseti:

A negprwé vpřjmný Čtenář wěděti má/ že Jesujtowé, w tom s námi a nassými Cýrkwemi zacházegj/ gako před časy Židé, a pohané o Křesťiany gsau zacházeli.

Nebo podobně Křesťianům to předstjrali/ že gest ge gich Náboženstwj nowé, a cyzý včenj [f] a podobně se ptali, gako tento Jesujta/ kde gest wasse Cýrkew před Lety byla? Kde sau Křesťiané swá shromaždění mjwali/ gak včitelowé gegich slaůli? Kde sau se měli ptáti, neb zatlaucy/ když se k nim přistaupiti ch tělo?

f Tertul: Apolo: c. 21. Euse: lib. 5. hist. Eccle: c. 1

Druhé odpowýdáme/ že bychom pak Jesujtowi, y žádné Křidlice neb Ssyndele z Kostelůw nassých vkázati nemohli/ kteréžby Cýrkwe nasse před lety na Wýchod a na Západ Slunce w Poledných a Půlnočných Kraginách měly: Nic méně, wssak předceby swé přeneobdržel. Nebo nenásleduge/ poněwadž widitedlně a patrně vkázané býti nemohli/ že by proto dokonce nebýwaly. Gessto Augustynus swědčj/ že Cýrkew newidycky jsau zewnjtřnj gasnost a swětlost zachowáwá/ ale někdy se zatmj, a gako oblakem se zastjnij/ tak že dobře spatřjna, ani poznána býti nemůže. g A gakož nenásleduge: Že Slunce nynj gest oblaky zastjněno, a neb Nocy tmawau přikryto/ tak že ani spatřjno, ani mjstně kdeby bylo widjno, býti nemůže: Protož ono neni/ a Papršky swé dokonce stratilo. Též také nenásleduge/ že prawá wěřjcý Cýrkew k kterýž my se přiznáwáme/ před lety hustými Oblaky, a tmy Papežskými zastjněná, přikryta, a w těch rowně gako Zlato w kusu Rudy, skrytá byla: Proto dokonce nebyla. Znal Pán ty kteřjž gsau geho h dj Apostol. Což tehdy následuge/ že nebyli, neb gsau/ poněwadž gich newidy-

g August. Epist. 48.

h 2 Tim. 2. v. 19.

cky wdjme a známe. Domnjwali se Jesujtá / že těch
7000. kteřjž kolen swých před Modlau Baál i neskłá i 1. Reg.
něli, w Swětě nebyli / ačkoliw Prorok Eliáš onich ne- 19. v. 18
wěděl, kdo, a neb kde byli / ale toliko samému Bohu to
wědomé bylo? Mnohém wjce odtud důwod wzýti
máme / že odstaupenij přišlo, o kterémž Swatý Pawel k 2. Tess.
prorokowal: k A že se naplnilo, což Swatému Jano- 2. v. 1.
wi zgeweno bylo / totiž, že Cýrkew na něgaký čas přemá 1. Tim. 4
hána býti, l a pro zuřiwost a Tyranstwj Antykrystana v. 1.
Paussi vtecy, a tam se skrýti musý. m Třetij / odpowj- 2. Petr. 2,
dám / že prawá wěřjcý Cýrkew skrze moc a ohawnost v. 1. 2,
Antykrystowu, nebyla tak potlačena a zatemněná / aby l Apocal.
předce každého času paprslků swých wyskytowati / a ffa 13. v. 7.
lessnemu včenj Antykrystowu odpjrati neměla. m Apocal.
Abychom pak Jesujtowi na žádost geho vkázali kde gest na- 12. v. 6. 14.
sse Cýrkew před Lutherowými časy byla. Tehdy ge-
mu negprwé Krysta, a geho Apossstoly před oči stawijme / kteřjž rowně to včili, co my včjme. Nechceli Jesujta tomu mjsta dáti / tehdy nechage wsseho okolkowánij, a zbytečných Otázek nastraně / nechť gde k žiwému pramenu, totiž k Pjsinum Swatým / kteráž sama to gisté swědecwj magj / že od Ducha Swatého nadssená gsau, a ani oklamati, ani podwesti nemohau: n tu po- n 2. Tim.
známe která gest prawá Cýrkew, a kterak od ffalessné 3. v. 15. 16.
oddělená býti má. Druhé / Jesujtowi starau Apo-
sstolskau Cýrkew před oči před stawugi / kteráž několi-
ko Seth Leth po Apossstolích, a we wssech hlawnějch
Artykuljch Křestianského Naboženstwj, s nánj sge-
dnocená byla a rowně to wěřila, co my wěřijme:
Gaki to giž několikráte od nassých statečné a průwodné
gest vkázano / o a gesstě do dnessnjho dne Jesujtowé o Vide
nato odpowědětj nemohli. Třetj po powstánj Pa- Philip:
pěssstwa / Mornæ. de
S. Euchar.
et alios.

pěistwa / když bludowé y ohawnosti gich se rozmáhali / Pán Bůh wrozdjlných časých mnoho slawných wznesených a pobožných lidj wzbuzowal / kteřýž Papeži, a geho ffalessnému včenij statečně odpjrali / a to netoliko Austně, ale y skrze psanj na gewo to vwedli / a podstatně poráželi: Ku přjkladu, Léta po Krystowu Narozenij 818. Když Cýsař Ludowikus Pius panowal / byl geden gménem *Claudius* Spanyel Biskup w Turynu / kterýž při Dworu Cýsařském, vweliké wzáctnosti byl: ten když tomu zlému vjjwánj porozuměl / kteréž Cýrkew Rjmská při činěnj pocty Obrazům, a *Reliquij*, též wzýwánj Swatých a putowánjm do Rjma prowozowala / počal gest gj přjsně tak dobře w kázánj, gako w psanj swém trestati a wyčowati / ze samého Pána Boha wzýwati slussý. Ten týž o Prymatu neb přednosti Papeiské nic nesmegsslel / a toho toliko za Člowěka Apostolského poznal / ne kterýž na Stolicy Petrowě sedj / ale kterýž Auřadu a včenj Apostolského následuge. Rowně okolo toho času, totiž Letha 826. Byl w Němcých Opět geden v Swatého *Galli*, gménem *Walefridus* ten psal Knjžku *de Officijs Divinis*, wnjž čest Obrazům činěnj / Službu Božj w cyzý a neznámé řečj spůsob spjwánj, a Mssy konánj, gakž při Rjmské Cýrkwi obřčeg gest / poněwadž s včenjm Krystowým a Apostolů se nestrowná wá, zamjtá. Nedlauho potom, totiž Letha 849. když Otázka o přjtomnosti Těla Krystowa w Swátosti powstala / a Kral Franský *Carolus Calvus*, *Bertramowa* zdánj, gakožto od Včeného a wznesseného Muže o té wěcy wěděti žadal: On Bertram zwlásstnj Knihu gest sepsal / a wnj takto se wyswětil / že důwodem swědectwj Písma Swatého a starých Otcůw / zwlásst Swatého Augustyna za to drž

p Vignier hist. Eccl: p. 207.

držj a wěřj/že při Wečeři žádná *Transsubstantiatio*, aneb podstatně proměňowánj se neděge/ale Chléb Chlebem, a Wýno Wýnem zůstáwá, s kterýmž wssak Tělo a Krew Krystowa spůsobem Duchownýjm, totiž skrze wýru přigjmáno a vžjwáno býwá: k kterémužto smyslu potomně Iohannes Scotus, předný a welice wznesený Učitel, w Frankregchu přistaupil: Také mnohé Cýrkwe w těch mýstech za dlauhý čas po geho Smrti k tomu se přiznáwaly. Létha 1135. Petr Bruus; a Hendrych z Tolosy / q geden z nich Kněz, a druhý Mnjch, powssem Frankregchu wznesený byli / kteřýž netoliko Papeže, a geho Prelatůw kaupeže, lakomstwj, a pohorssytedlné žiwota statečně dotýkali, ale také včili/ že Tělo a Krew Krystowa we Mssy obětowaná nebýwá: že se we Mssy žádná obet za žiwé y zamrtwé, ani *Transsubstantiatio* neb podstatné proměněnij nečinj: že netoliko bláznowstwj, ale také weliký hřjch před Bohem gest / když se za mrtwé Modlitby a Mssé konagj, Almužný dáwagi: Že nemagj Obrazowé ctěni býti: Že skrze ten daremný křik, a zpjwánj Kněžij w Kostele, Bůh wjce posmjwán nežli ctěn býwá: Že wzýwánij Swatých/sliß čistoty, kladba Kněžská, putowáni, a giná vstanowenj Ržjmské Cýrkwe / nadjle powěrná, nadjle potupná a daremná gsau. Wssak tuto ssetřiti máme/ že gak toliko někdo Vsta swá proti Papeži, a Ržjmské Cýrkwi otewřel/ hned ffalessnými náčky, a neprawdiwým haněnýjm obtěžowán byl/ tak aby on y včenij geho, kterýmž sýce odporowáno býti nemohlo, tím wjce w ossklíwost vwedli: Což se těm dwěma také přihodilo. Ale že se těm, gako y giným wjce křiwda stala, a neprawdiwě o nich wynásseli/gakoby giné wssegiaké weliké a hrozné bludy včili a zastáwali, a neb

q Vignier. hist. Eccl. pag. 313.

wssseligaké zlé a hanebné skutky prowozowali / může to předně na tomto mýstě prokázáno býti / že nic méně, někteřj též Papežsstj *Scribentj*, kteřjž o těch Mužjch psali / a nětco wjce swědomj, nežli ginj měli, o dotčených hanebných wěcech zmjnky žádné nečinj. Nýbrž někteřj zřetedlně se přiznáwagj / že gsau gim takowé wěcy ffalessně přiwlastňowali / gakž potom dále oznámeno býti má. Druhé / prokazuge se, že takowj náčkowé ffalessnj a sinysslenj gsau / poněwadž sami často o sebau se potkáwagj, a geden druhý° poráží: Wj se také, že wždycky to Diabelský způsob a vměnij bylo / prawdě se zauhati, a pobožné, vpřjmé Božj Služebnjky neprawými žalobami obtěžowati: gakž se to mezy ginými w *Tertuliánowě Apologetice* spatřiti může. Giž chtěl sem o těchto dwau Osobách nětco obssýrnégj mluwiti / poněwadž mnohých Počedlnýků, a následownjků po sobě zanechali / mezy njmiž y někteřj Biskupowé a Knjžata byli / a čím dále, tjm wjce se rozmáhali / swá obwzlásstnj shromáždění mjwali / a docela se od Rjmské Cýrkwe oddělili / také včenj swé Krwj swau zapečetili. A ačkoliw těžká protiwenstwj snásseli / wssak nemohli dokonce wyplemeněnj býti / ale včenj gegich a shromáždění čim dále, tim wjce se rozssyřowalo / a až do nassých časů zachowáno wždy wjce a wjce zrust brało.

r Bernha: lib. de Cōsiderat ad Pap. Evgē:

Swatý Bernarth r kterýž okolo Létha 1149. žiw byl Papeže Eugenia w Knihách swých *de Consideratione* (kteréž on tak gmenowal / poněwadž on w nich takowé wěcy obsáhl, kteréž dobrého rozmyslu, a rozgimánj potřebugj) o mnohých Bludjch, a zlém vjwánj, kteřjž tehdáž při Rjmské Cýrkwi se nacházeli napomýnal: Totiž že zanechage slowa Božjho, vstanowenij Lidská w wětssý wážnosti měli; Že Papežowé na swé wýpo-

wědj,

wědí, wjce nežli na wýpowědi celého shromáždění, a neb *Concilij* zakládati chtěli: tak gakoby oni sami toliko Ducha Swatého měli: že sobě swětskau moc a Panstwj přiwlastňugj/ k čemuž žádného swědectwj z Pjsma Swatého předestřjti nemohau/ rozsaudjce, že Swatý Petr to čehož sám neměl, ginému dáti nemohl/ než co sám měl swým náměstkům zanechal/ totiž péči o Cýrkwe: W giných swých psanjch dosti k wyrozumenj dáwá / gakž tehdáž Cýrkew Rjmská přewrácená/ a w zlým spůsobu postawená byla/ tak že Antykryst giž nedaleko býti musý: a nobrž sinj mluwiti / že gemu Papež cestu připrawuge, a Prelátj geho, že gsau prawj Pilátowé. W gednom Kázanj swém zmýnku činj / že zápowěd Manželstwa při Duchownjch Lidech, nic giného než Kurewstwj, a smilstwo sebau přinásstj / z Knihy geho o wůli swobodné dosti se může rozuměti / že w tom Artykulj gako také o zásluze nassj, a ospravedlněnj, giného smyslu byl, nežli dnessnjho Dne Cýrkew Rjmská gest. Mohlbych mnohém wjce gesstě giných přiwesti, gako *Arnoldum Villenovanum*, kterýž znamenitý včený Můž a Kancljřem *Vniversitatis* we *Mompelière* byl: *Thomam Bradarnaldinum, Engellendera, a Doctorem Corbonicum*: *Henricum de Henta Theologiæ professorem* we Wjdni: *Iacobum de Gruitto*, gednoho Kartusyána: *Iohannem de Vesalia Doctorem Theologiæ*: *Iohannem Viclef*, gehož potom Jan Hus následowal: Z nichž někteřj Papežskau Mssy, a vstanowenj Cýrkwe Rjmské zawrhli, někteřj o negpředněgssých Artykuljch Náboženstwj, o kterýchž mezy námi, a Papežency nesnáz gest práwě, a we wssem gak nasse Cýrkwe wěřili a včili: Protož také wsseligaká protiwenstwj od Papeže a *Synagog* geho snásseti musyli: Ale pro krátkost Čtenáři na gednu obwzlásstenj Knihu, kteráž o této wěcy wyssla, a *Catalogus Testium Veritatis* slowe vkázati chcy. A wssak musým o Husytjch a Pikhartjch zmýnku tuto včiniti, gež Jesuwjta w swém Kázanj těmito slowy připomjná: Odwolagjli se na Husyty/ tehdy we 30, nebo we 40. hlawnjch Artykuljch sau sobě od

 pornij/

porni/obwzlásstně při Swátosti: Nebo Husytowé slawij Swátosti při Mssy, a nosý zgewně, s welikau sławau a poklonau, po Městě Pražském na Den Božjho Těla, podáwagj Nemluwňátkům Kalichu/ 2c. Gak pak gsau gedné wjry, a gedné Cýrkwe spolu? Odwolagjli se na Pikharty, tehdy dokonce z Sudu dno wyrazyti musý, a prawé přjtomnosti Těla a Krwe Krystowy po Cwiglianstku a Kalwjnsku zapjrati.

Odpowěd: Předně gest to Jesuwjtské hanění/ žeby gmenowanj Cwingliáni a Kalwiniáni prawé přjtomnosti Těla a Krwe Krystowy w Swaté Wečeři zapjrati měli: Neboť nenásleduge/ ačkoliw Tělo a Krew Krystowa nám hmotně, tělesně, a Kapernaitským spůsobem přjtomné negsau; Že on proto Duchownjm spůsobem Srdcy wěřjcýmu přjtomen býti nemůže: Syce musylohy ffalessné býti, co Swatý Pawel o mocy a wlastnosti wjry pisse, a dotčený Apossol. mohli gest Koryntským w Duchu přjtomen býti/ ačkoliw Tělem byl wzdálen: pročby w Swaté Wečeři Tělo Krystowo, wěřjcým duchowně přjtomné býti nemohlo/ poněwadž Tělo Krystowo, podlé wyznánij Artykulůw wjry nassy na Nebi, a my na Zemi gsme? Ale ti genž prawé přjtomnosti Těla a Krwe Krystowy zapjragj/ gsau sami Papežency; Nebo zapjragj přjtomnost prawého Těla geho, kteréž za nás vkřjžowáno bylo/ kteréž bylo Tělo prawé přirozené, widitedlné, a Tělu nassemu wewssem podobné, kromě samého hřjchu: Takowé pak nenj to Tělo, kteréž w Hostyj gakž oni smegssleg, skryto gest; A gakoť to nemůže prawé Tělo býti/ poněwadž nic nemá, cohy Tělu podobného bylo: takž také nemůže přjtomnost takowého newiditedlného a nepřirozeného Těla prawau přjtomnostj Těla Krystowa bý-

a Heb. 11. v. 1.

b 1. Cor. 8. v. 3.

wa býti. Co se pak Husytůw dotýče, ti sau od Jana Hu-
sa tak gmenowáni, gakž podnes Luteryáni od Lutera
(ačkoliw proti wůli a chtěnj geho[u]) se gmenugj: Pře-
dnj Artykulowé, pro kteréž Jan Hus w Konstancy spá-
len gest/ byli tito: [x] že Cýrkew gest chromáidénij wywo-
lených: že Wečeře Páně má, gak gednomu tak druhému
pod obogj spůsobau podáwána býti: Že podstata neb
Substantia Chleba a Wjna w Swaté Wečeři proměňo-
wána nebýwá: Že Papež žádné přednosti w Cýrkwi ne-
má/ a odpustkowé geho s Bullemi přigjmáni býti nema-
gj. Ačkoliw pak Řjmská *synagoga* toho pobožného
a w zneseného Muže (gemuž sami protiwnjcy geho zna-
menité swědectwj dáwati musegj/ gakž z psánj Æneásse
Sylvia, kterýž potom Papežem byl / widěti gest) proti
wssemu slibu a přjpowědi spálili: A wssak včenij geho
spáliti nemohli: ale giskry dalece a sstyroce, netoliko w Čje-
chách, ale také w Němcých, w Frankregchu, Engellan-
du se rozssířily. A naplnilo se to což Jan Hus proroko-
wal/ že Nepřátelé geho Hus vpekau/ ale po Stu Letech,
že Labuk (genž byl Luther) powstane, ty že nebudau mo-
cy vpecy: gakož pak y Mince w Čzechách na památku
Husowu bitá gest/ na njž tato slowa gsau byla: Po stu
Letech Bohu a mně odpowjdati budete: Kterážto slo-
wa Jan Hus, málo nětco před Smrtj swau promluwi-
ti měl. Giž wssyckni ti kteřj při počátku w Čjechách
včenij Jana Hussa se přidrželi, Husytowé nazwáni byli/
a tehdaž žádný rozdjl mezy Husyty, Taboryty, a Pikhar
ty nebyl. Když pak Papež a Cýsař mžádnau mocy a
kwaltem dotčených Husytů zahladati nemohl/ a neb pod
Gho swé podmaniti / nýbrž Wogsko rozdjlné do Čjech
k přemoženj gich vwelikém počtu poslané/ wždycky s we-
likau hanbau a posměchem odnich poraženo a zahnáno
bylo:

u Tom: 2. Vitemb. fol. 4.

x Vignier histor. Eccles. pag: 77.

Veho va-
tiem id pas-
sim ni hi-
storis
plura.

bylo: tehdy chytrosti a Praktyk proti nim sau vžjwali, a wsseligakých cest a Prostředkůw wyhledáwali, aby ge roztrhnauti mohli/gakž se potomně stalo. Nebo někteřj když se gim s protiwenstwjm pro wyznáni prawdy stýskalo, a raděgj w pokogi žiwi býti, a dobrý dny mjti chtěli/ než aby pro Náboženstwj dakssý nesnáze snásseli/ podgistými wýminkami s Papežem a s Cýrkwi Řjjmskau se srownali. Druzý pak, ginž potom rozličná gména dána gsau/ stále při prawdě, a při včeni kterémuž Jan Hus včil, a Krwj swau spečetil zůstáwali: tak že my Ewangelicy gessě do dnessnjho dne na prawé Husyty, ne na ty odtržence, kteřjž wjce Swět nežli Krysta milowali, se dobře odwoláwati můžeme. A nasse Cýrkwe wždycky s práwě wěřjcými, w Czechách Křestianské obecenstwj měli/a Cýrkew gegich za prawé Audy Krystowy drželi. Wssak gest se čemu podiwiti/ že tento Jesujta w swém Kázánj Waldenských nepřipomenul/ kteřjž mnohém starssý gsau, nežli Husytowé, anobrž ti Husytowé od nich powstali; Gessto dobře wěděl, že se nasse Cýrkwe také na ně odwoláwagj/ a že ti dáwno před Lutherem od Řjjmské Cýrkwe se oddělili, a s námi w přednjch Artykuljch Křestianského Náboženstwj proti Papeži drželi. y Nebo summa gegich včenij a wyznáni, pro kteréž vkrutně od Papeže a Služebnjků geho sužowáni byli, tato byla z

y Vide Alfon: de Castr. adv. hæres. z Vignier. hist. Eccl. pag. 5. 22 Thuan: hist. lib. 5.

1. Že Pjsma Swatá nás dokonale wyučugj tomu, což nám k spasenj potřebného gest/ a to wsse což w nich základu nemá, a z nich prokázáno býti nemůže, nic neplatij/ ale zasmyslinky lidské a Faryzegský kwas držáno býti má: Pro kteraužto příčinu wssecky přjlepky Řjjmské Cýrkwe, kteréž w slowu Božjm základu neměli zawrhli.

2. Že toliko dwě Swatosti Nowého Zákona poznáwali/

wali/totiž Řeči a Wečeři Páně: kteréž také sprostně a bez přidawků podlé vstanowenj Krystowa, a w řeči srozumitedlné wykonáwali. Mssy za smyslenky lidské drželi/kteraž ani od Krysta, ani od Apostolů přikázána nebyla.

3. Že Papež gest Antykryst, a Cýrkew Řjjmská nenj Newěsta Krystowa, ale shromáždění bezbožných, a Newěstka Babylonská/kteráž hned od Papeže *Sylvestra* porussená, a Gedem nakažená byla.

4. Že Bůh toliko skrze samého Krysta Gežjsse má wzýwán býti: Že wzýwánj Swatých, Obrazowé, *Reliquie*, putowánj, Cčistec, Modlitby za Dusse mrtwé, pauhé oklamánj a Modlařstwj gest. Aj potud o včenj gegich. Co se giž žiwota gegich dotýče, ten (gakž ti kteřjž tehdáž žiwj, a gegich skutkůw dobře powědomij byli/ mezy ginými geden gménem *Rainerius* wyznati musegj) pobožný sslechetný, a bez vhony byl. Ačkoliw pak gim Řjmsstj Bálowi Služebnjcy, gichž bezbožný žiwot trestali / wssaligaké hmotné bludy, hřjchy a nesslechetnosti, podlé obyčege swého zpauhé záwisti a nenáwisti wymýsleli, a gim ge přičýtali: Wssak gjnij gakž y Papežsstj *Autores* podlé wyznánj wjry, kteréž oni zgewně včinili a podali/pročež také y Smrt podstaupili/gakž podobně Včedlnjcy, a následowniey gegich, kterýchž nemalo w *Lombardij*, *Piemontu*, a w *Provincij* pozůstalo/to wyswědčugj/že se gim křiwda a násylj stalo/kteřjž nikdý takowými bludy possk wrněnj nebyli. Ztoho zewsseho dosti se znáti dáwá/ gak ssalessně ten Jesuwita w swém Kázánj namjtá/ že před Lutherowými časy, ani Kůže, ani Wlasu z nassých Cýrkwj nebylo: Že anj Křjdlice nebo Ssyndelu, ani Kaménka odnassých Cýrkwj Sskol, a obydlj, kdežby před lethy w zemjch na Wýchod, neb Západ Slunce, na Poledne neb na půl Nocy byli vkázati nemůžeme. Nebo ačkoliw gakž dotčeno, temnosti Papežské weliké byli, a téměř wssecky wěcy přikryli: A wssak vprostřed těch temnostj Pán Bůh sýmě sobě zanechal: aj ten čas gednau přissel že to Semeno welikau mocý zrust wzalo/

a Anty-

a Antykryst Duchem rtů Božjch přeswědčený a přemožený gest. A cok se zdá, gak mnoho těch bylo, o nichž nic napsáno se nenachází/ kteřiž Kolen swých před Rzimským Bálem neskláněgj/ a při čistém včenj Swatého Cwangelium, a starožitné Cyrkwi zůstali? Kterýchž nic méně, gakž Wilhelmus Neubrigius pjsse/ za geho času totiž około Létha 1160. tak mnoho w Frankregchu, Hyspanyi, we Wlasských, w Německých gest bylo/ že počet gich Pjsků Morskému se rownal: Zdaližbychom my nemohli žádné Cyrkwe ned Sskoli gmenowati/ gež sme před lety w některé zemi měli/ gesto gmenowánj Waldenstij, kterýmž my se přiznáwáme dobře 200. Let před časem Luthera 40. Kostelů toliko w Czechách a 70. Sskol při gedné Fakě měli. a Ak mlčjm o Akademiji Pražské, kterauž Wickleffstij, kteřjž také s námi drželi/ před lety w swé moci měli/ b gimž také Král Wáclaw některých Kostelůw postaupil, aby služby Božj tam swobodně a zgewně wykonáwali. Kzáwjrce/ že tak mnohá hrozná protiwenstwj před Lety, než se Luther narodil, od Papeže, a geho náhončjch proti nassjm spolu wěřjcým nastrogená: A mnoho Tisyc znich, Ohněm, Mečem/ atd od prázweno/ tak mnoho Inquisitiones, Crucis signationes, těžké a dlauho trwagjcý Wálky, proti nim wyzdwihli/ gednom pro tu přjčinu, že gsau Tyranstwj Papežowu, a bludům Rzimské Cyrkwe (čehož Hystorye plné gsau) odporowali: A wssak nynégssího času, Jesuitowé tak nestydatj gsau/ že Lid Obecný, kterýž w Hystorycjch zběhlý není, rádi namluwiti chtěgj/ že žádný před Lutherem, podlé nasseho způsobu ne včil, nekřtil, a neposluhowal.

a Eom: 9. v. 29.
b 2. Thesa. 2. v. 8.

Reinerius apud Vigner. pag. 522. Theodor. de Niem.

Ponéwadž před časy, nasse spolu wěřjcý dobře nagjti mohli/ když gsau ge mordowati, zkazyti a wypřemeniti chtěli: Proč tedy nynj onich wědeti nechtěgj/ tak gakoby nikdy nebyli? A s tím nechť gest Jesuita, také y w Artykuli Druhém swého Kázanj od byt, a spokogen.

KONEC.

Franckesche Stiftungen zu Halle

Scripsit
Spiritus
Sanctus

Quoniam tu solus Sanctus, tu solus Dominus
tu solus Altissimus Jesu Christe. Amen

Lobet den
Herren
alle Heyden
den
Herren

49 B 21

Franckesche Stiftungen zu Halle